

Stichting CRH Pensioenfonds – Jaarverslag 2014

Inhoudsopgave

Algemene informatie	2
Kerncijfers	3
Verslag van het Bestuur	4
Verslag van het Verantwoordingsorgaan	21
Reactie van het Bestuur op verslag Verantwoordingsorgaan	22
Verslag visitatiecommissie	23
Reactie bestuur op verslag visitatiecommissie	24
Jaarrekening	25
Balans per 31 december (na resultaatbestemming)	26
Staat van baten en lasten	27
Kasstroomoverzicht	28
Toelichting behorend tot de jaarrekening	
Algemene toelichting	29
Toelichting op de balans	34
Toelichting op de staat van baten en lasten	40
Risicobeheer	44
Overige gegevens	
Algemeen	48
Controleverklaring	
Verklaring van de actuaris	

Algemene informatie

Dit jaarverslag bevat de gegevens van Stichting CRH Pensioenfonds, statutair gevestigd te Rijswijk.

Kantooradres

Einsteinlaan 26
2289 CC RIJSWIJK

Postbus 1791
2280 DT RIJSWIJK

Website

www.crhpensioenfonds.nl

Bestuurssamenstelling

Aan het eind van het verslagjaar 2014 is de samenstelling van het bestuur als volgt:

Namens de werkgever:

P.J.M. Erkamp – voorzitter	Man	55 jaar
F.G. van Schie	Man	53 jaar
R.W.T.H. de Kok	Man	38 jaar

Namens de werknemers en gepensioneerden:

R.J.A. Gortzak - secretaris	Man	57 jaar
R.J. Boesjes	Man	66 jaar
Vacature		

Beleggingscommissie

De beleggingscommissie is per 31 december 2014 als volgt samengesteld:

P.J.M. Erkamp (bestuursvoorzitter)	Man	55 jaar
D. Richert (Mercer)	Man	44 jaar
P.J.M. Ruigrok (oud-bestuurslid)	Man	64 jaar
R.J. van Gils (namens pensioenbureau)	Man	36 jaar
G.P.T. van Heiningen (namens pensioenbureau)	Man	55 jaar

Verantwoordingsorgaan

Het verantwoordingsorgaan is per 31 december 2014 als volgt samengesteld:

Namens de werknemers

P. van Beelen	Man	53 jaar
A.M. Bieman	Vrouw	45 jaar
K.J. Heddes (secretaris)	Man	46 jaar
H. Hildebrand	Man	50 jaar
A.J. Nieuwenhuisen (voorzitter)	Man	37 jaar
A. Oldenburger	Man	62 jaar

Namens de werkgever

P. Eigenhuis	Man	57 jaar
--------------	-----	---------

Namens de gepensioneerden

W.J. Kraakman	Man	68 jaar
---------------	-----	---------

Visitatiecommissie

De visitatiecommissie is per 31 december 2014 als volgt samengesteld:

J.C.H. Kars (Kars consulting B.V. voorzitter)	Man	56 jaar
S. Boer (Onno F. Blom advocaten)	Vrouw	41 jaar
K. Pasha (Cardano)	Vrouw	33 jaar

Vermogensbeheer

Het vermogensbeheer van Stichting CRH Pensioenfonds is ondergebracht bij NN Investment Partners te 's-Gravenhage. Dit is per 7 april 2015 de rechtsopvolger van ING Investment Management.

Accountant

Ernst & Young Accountants LLP te Den Haag fungeert als de accountant van de Stichting.

Actuaris

Als adviserend actuaris treedt op Mercer (Nederland) B.V. te Rotterdam

Als certificerend actuaris treedt op Mercer (Nederland) B.V. te Amstelveen.

Kerncijfers

	2014	2013	2012	2011	2010
Aantallen					
Actieve deelnemers	3.371	3.399	3.629	3.712	3.702
Gewezen deelnemers	6.492	6.361	6.188	6.005	5.845
Pensioengerechtigden	1.170	1.122	1.046	954	853
	11.033	10.882	10.863	10.671	10.400
Bedragen (in EUR 1.000)					
Ontvangen premies en koopsommen	25.126	31.042	25.751	24.094	22.045
Uitkeringen	10.453	9.922	9.267	8.711	7.676
Vermogen					
Algemene reserve	39.964	67.160	17.015	-/- 21.780	7.437
Technische voorz. eigen rekening *	621.875	481.936	484.555	437.244	359.046
Dekkingsgraad					
	106,4%	113,9%	103,5%	95,0%	102,1%
Toeslag (indexatie)					
	0,0%	0,5%	0,0%	0,0%	0,0%
Beleggingsresultaten					
Vastrentende waarden	22,1%	-1,0%	16,3%	15,7%	17,6%
Aandelen (incl. valutahedge)	7,7%	20,6%	16,6%	-/- 6,4%	16,6%
Totaal rendement	17,5%	5,5%	17,0%	9,4%	16,7%
Beleggingen (in € 1.000)					
Vastrentende waarden	443.912	355.644	341.857	308.315	239.964
Aandelen	219.266	188.404	155.263	106.893	127.225
Overige beleggingen	-/- 2.771	2.038	2.122	-/- 1.132	-/- 1.811
Totaal	660.407	546.086	499.242	414.076	365.378

*) Technische voorz. eigen rekening: Dit betreft de technische voorzieningen onder aftrek van de post Herverzekering.

Per 31 december 2014 is geen toeslag verleend.

VERSLAG VAN HET BESTUUR

Algemeen

Bestuur

Gedurende het boekjaar 2014 werd door het algemeen bestuur zeven keer vergaderd. Daarnaast kwam het dagelijks bestuur één keer separaat in vergadering bijeen. De beleggingscommissie van het fonds vergaderde in het verslagjaar zes maal. Met het verantwoordingsorgaan vonden drie overlegvergaderingen plaats. Eén met het dagelijks bestuur en twee met het algemeen bestuur.

Ultimo 2014 was het bestuur als volgt samengesteld:

Namens de werkgever:

P.J.M. Erkamp – voorzitter	Man	55 jaar
F.G. van Schie	Man	53 jaar
R.W.T.H. de Kok	Man	38 jaar

Namens de werknemers en gepensioneerden:

R.J.A. Gortzak - secretaris	Man	57 jaar
R.J. Boesjes	Man	66 jaar
Vacature		

Iedere 2 jaar treedt er volgens rooster een werknemersvertegenwoordiger af, die zich herkiesbaar kan stellen. Per 31 december 2013 was de heer Lavrijssen aftredend. Hij stelde zich niet herkiesbaar. Het bestuur heeft de heer R.J. Boesjes voorgedragen als kandidaat. Vanuit de gepensioneerden werden geen tegenkandidaten gesteld. Begin 2014 heeft De Nederlandsche Bank ingestemd met de benoeming van de heer Boesjes. Vanaf dat moment fungeert de heer Boesjes als bestuurslid vanuit de geleding gepensioneerden. Op 11 maart 2015 is door DNB ingestemd met de voorgenomen benoeming van de heer E.J.S. Herremans. In de bestuursvergadering van 10 april 2015 is de heer Herremans door het bestuur officieel benoemd tot bestuurslid namens de geleding werknemers.

Bestuursstructuur

Vanaf 1 januari 2008 had CRH Pensioenfonds de structuur van een one tier board. De voorzitter en secretaris vormden het dagelijks bestuur, dat met ondersteuning van de directie van het pensioenbureau, belast was met het strategisch en tactisch beleid van het pensioenfonds. De overige bestuursleden fungeerden als toezichhouders en toetsten het uitgevoerde beleid van het dagelijks bestuur.

Per 1 juli 2014 is op grond van de Wet versterking bestuur pensioenfondsen het paritaire bestuursmodel in werking getreden. Het dagelijks bestuur en de toezichhoudende bestuursleden vormen in dit model een collegiaal bestuur van zes leden waarvan er drie door de werkgever worden benoemd, twee vanuit de werknemers worden gekozen en één bestuurslid namens de gepensioneerden zitting heeft. Het intern toezicht is hierbij ondergebracht bij een visitatiecommissie. Verder is er in dit model sprake van een verantwoordingsorgaan nieuwe stijl dat verdergaande bevoegdheden heeft dan het voormalig verantwoordingsorgaan.

Missie, visie, strategie

Organisatie

CRH Pensioenfonds voert de pensioenregelingen uit die CRH met de deelnemers is overeengekomen. Het pensioenfonds wordt op professionele wijze bestuurd door (gewezen) werknemers uit de CRH gelederen die hiertoe door de werkgever worden gefaciliteerd. Het bestuur heeft de uitvoering belegd bij het eigen pensioenbureau. De werknemers van het pensioenbureau zijn professioneel, hoog opgeleid en klantvriendelijk. De mentaliteit sluit aan bij de bedrijfscultuur van CRH, no-nonsense en hands-on.

Eisen aan de uitvoering

Doel van het pensioenfonds is om de pensioenregeling van de deelnemers uit te voeren tegen concurrerende kosten en een hogere kwaliteit te leveren dan in de markt. CRH Pensioenfonds kent een hoge mate van betrokkenheid, is laagdrempelig, toegankelijk en dient qua betrouwbaarheid boven elke twijfel verheven te zijn. De dienstverlening van het fonds is vlot en efficiënt.

De pensioenregeling

CRH biedt een pensioenregeling aan die aan de bovenkant van de markt zit. Het eigen pensioenfonds biedt de mogelijkheid om een pensioenbeleid op maat te voeren. Waar de onderneming dit noodzakelijk acht, kan in bepaalde bedrijfstakken een pensioenregeling worden geboden die beter aansluit bij hetgeen in de markt gebruikelijk is. Het pensioenfonds bewaakt de uitvoerbaarheid en de communiceerbaarheid van de pensioenregelingen. Hiermee wordt voorkomen dat de uitvoeringskosten nodeloos oplopen.

Communicatie

Het fonds communiceert open en helder met alle belanghebbenden. De bedrijfsvoering dient volledig transparant te zijn. Het pensioenfonds is er voor de deelnemers. De deelnemers moeten kunnen volgen wat er met de ingelegde gelden gebeurt. Het moet voor de deelnemer duidelijk zijn op welke pensioenaanspraken men recht heeft. CRH pensioenfonds streeft er hierbij niet naar voor op te lopen in technologische ontwikkelingen maar volgt de markt op de voet.

Maatschappelijke ontwikkelingen

Het pensioenfonds is naar buiten gericht, heeft oog voor maatschappelijke ontwikkelingen en speelt hier pro-actief op in. Het fonds adviseert werkgever en werknemers gevraagd en ongevraagd wanneer zij verandering in de pensioenregeling noodzakelijk of gewenst acht. Doel hierbij is om de sociale partners zo veel mogelijk te ontzorgen.

Uitbesteding

Het pensioenfonds doet uitsluitend zaken met externe partijen die te goeder naam en faam bekend staan. Het pensioenfonds draagt er zorg voor dat de kwaliteit van de uitbestede werkzaamheden goed is en plaatsvindt tegen een marktconforme prijs.

Beleggingsbeleid

De beleggingen zijn ondergebracht bij een externe vermogensbeheerder. Het bestuur heeft een prudent beleggingsbeleid vastgesteld met een risicoprofiel dat past bij de risicobereidheid van het fonds. Het bestuur controleert maandelijks of belegd wordt binnen de door het bestuur vastgestelde grenzen. In principe wordt door middel van beleggingsfondsen uitsluitend belegd in aandelen en vastrentende waarden. Derivaten worden uitsluitend gebruikt ter afdekking van het valutarisico en het renterisico. Het bestuur wordt geadviseerd door een beleggingscommissie. Een onafhankelijke externe beleggingsadviseur maakt deel uit van de beleggingscommissie en zorgt voor voldoende countervailing power.

Toezicht

Het pensioenfonds is van mening dat een goed toezicht op de pensioenfondsen noodzakelijk is gelet op het grote maatschappelijke belang dat zij vertegenwoordigen. Het pensioenfonds pretendeert niet alle wijsheid in pacht te hebben en staat open voor kritiek of bevindingen van zowel interne als externe toezichthouders. Waar mogelijk zal in dialoog met de toezichthouders worden getreden om het beleid van het pensioenfonds te verbeteren. Het pensioenfonds houdt zich te allen tijde aan de geldende wet- en regelgeving.

Code Pensioenfondsen

Per 1 januari 2014 is de Code Pensioenfondsen in werking getreden. Deze Code is opgesteld door de Pensioenfederatie en de Stichting van de Arbeid en bevat normen voor “goed pensioenfonds bestuur”. De Code Pensioenfondsen vervangt de in 2005 gepubliceerde “Principes voor goed pensioenfondsbestuur”.

De Code pensioenfondsen is wettelijk verankerd. De in deze Code opgenomen normen vormen een aanvulling op wet- en regelgeving. Er mag van deze normen worden afgeweken, maar dit moet dan wel op goede gronden gebeuren. De Code gaat uit van het “pas toe of leg uit beginsel. Bij de invoering van de nieuwe bestuursstructuur per 1 juli 2014 heeft de Code Pensioenfondsen als leidraad gediend.

Onderdeel van de Code Pensioenfondsen is de diversiteit in de samenstelling van het bestuur. Bij het invullen van de recente vacatures is nadrukkelijk gezocht naar vrouwelijke kandidaten. Tot op heden is dit niet gelukt. Het bestuur blijft dit echter wel nastreven.

Stichting CRH Pensioenfonds is er in het verslagjaar nog niet in geslaagd alle onderdelen vanuit de Code Pensioenfondsen na te leven. Voor het jaar 2015 heeft het bestuur de volgende actiepunten op de agenda staan:

- Vaststellen uitbestedingsbeleid;
- Vaststellen integriteitsbeleid en incidentenregeling;
- Vaststellen noodprocedure;
- Benoemen Compliance Officer;
- Actualiseren deskundigheidsplan;
- Expliciet maken diversiteitsbeleid;
- Actualiseren procedure evaluatie bestuur;
- Aansluiten bij gedragscode van CRH.

Pensioembureau

Het bestuur heeft de uitvoering van de pensioenregelingen uitbesteed aan CRH Nederland B.V. door middel van een administratieovereenkomst. CRH Nederland B.V. heeft deze werkzaamheden ondergebracht bij het pensioembureau. De dagelijkse leiding van het pensioembureau is in handen van de directie van het pensioembureau. De bezetting van het pensioembureau bedraagt 3,7 FTE.

Verantwoordingsorgaan

Het verantwoordingsorgaan bestaat uit 8 leden, verdeeld over drie geledingen te weten één geleding namens de werkgever (1 lid), één namens de deelnemers (6 leden) en één namens de gepensioneerden (1 lid). Iedere geleding heeft het recht één stem uit te brengen, hetgeen betekent dat de 6 leden namens de deelnemers samen één stem uitbrengen. In het boekjaar 2014 traden de heer M.P.D. Peerdeman en de heer J.C. Hildebrand toe tot het verantwoordingsorgaan. De heer Peerdeman trad in het verslagjaar echter ook weer af als gevolg van het aanvaarden van een dienstverband buiten CRH. Ook de voorzitter van het verantwoordingsorgaan, de heer Van den Akker trad af in verband met de beëindiging van zijn dienstverband. De heer Van den Akker is van 2003 tot 2008 lid geweest van het bestuur van CRH Pensioenfonds. Na de fusie met Stichting Pensioenfonds Cementbouw per 1 januari 2008 is hij terug getreden als bestuurslid. Vanaf de oprichting per 1 januari 2008 is hij als voorzitter van het verantwoordingsorgaan betrokken geweest bij het pensioenfonds. Het bestuur is de heer Van den Akker erkentelijk voor de bijdragen die hij aan het fonds heeft geleverd en kijkt terug op een bijzonder prettige samenwerking.

In 2014 kwam het verantwoordingsorgaan één maal bijeen in een vergadering met het dagelijks bestuur en twee maal met het voltallige bestuur. Voor het verslag van het verantwoordingsorgaan over het jaar 2014 wordt verwezen naar pagina 21.

Statuten en Reglement

Per 1 juli 2014 is het nieuwe bestuursmodel van Stichting CRH Pensioenfonds van kracht geworden. Deze wijziging is statutair geëffectueerd per 15 juli 2014 door notaris R.V. van der Kuijp te Strijen.

Verder zijn per 1 januari 2014 de pensioenregelingen gewijzigd. De pensioenrichtleeftijd is verhoogd van 65 naar 67 jaar en verder zijn de opbouwpercentages waar nodig aangepast aan het nieuwe Witteveenkader. Deze wijzigingen zijn vastgelegd in de nieuwe reglementen per 1 januari 2014. De vergadering van deelnemers heeft op 18 december 2013 met de reglementswijzigingen voor 2014 ingestemd.

Gang van zaken in het boekjaar

Algemeen

Het jaar 2014 stond wat Stichting CRH Pensioenfonds betreft in het teken van de gedaalde rente. De gemiddelde swapmarktrente daalde van 2,71% eind 2013 naar 1,41% 2014. Het effect op de verplichtingen van het fonds bleef echter enigszins beperkt omdat het fonds de verplichtingen berekent op basis van de UFR-curve (met driemaandsmiddeling). Desalniettemin namen de verplichtingen van het fonds als gevolg van dit rente-effect met ongeveer 20% toe.

Het positieve beleggingsrendement van 17,5% was echter niet voldoende om de stijging van de verplichtingen bij te benen. De dekkingsgraad daalde dan ook van 113,9% per 31 december 2013 tot 106,4% per 31 december 2014. Op grond van de financiële positie was het dan ook niet mogelijk om de pensioenen per 1 januari 2015 te indexeren.

Financiële markten

Het in 2013 ingezette economisch herstel zette in 2014 in Amerika door. In de eurozone daarentegen was het beeld minder positief. Met name Italië en Frankrijk bleven achter en de Duitse economie had te lijden onder de gevolgen van het conflict in Oekraïne en de achterblijvende groei in de opkomende economieën.

De financiële markten lieten fraaie resultaten zien. Met name de Amerikaanse aandelen stegen tot recordhoogte. Ook op de vastrentende waarden werden als gevolg van de onder invloed van het monetaire beleid gedaalde rente, onverwacht hoge rendementen geboekt. De Euro verzwakte aanzienlijk ten opzichte van de dollar hetgeen positief uitwerkte voor de export. Wat verder opviel was de sterke daling van de olieprijs in het jaar 2014. Waar in juni nog 115 dollar werd betaald voor een vat Brentolie, daalde deze prijs tegen het eind van het jaar richting de 59 dollar. Mede hierdoor daalde de inflatie verder. De ECB tracht door middel van haar monetaire beleid de inflatie aan te wakkeren tot een niveau van 2%, vooralsnog echter zonder veel resultaat. De verwachting is dat de rente ook de komende jaren laag zal blijven.

Vermogensbeheer en rendement

Ultimo 2014 was de verdeling van het belegd vermogen als volgt:

vastrentend	67,2%
aandelen	33,2%
derivaten	-/- 0,4%

Het beleggingsplan kende ultimo 2014 onderstaande strategische verdeling:

vastrentend	70,0%
aandelen	30,0%

Over het boekjaar 2014 werd een rendement gerealiseerd van 17,5% (5,5% over 2013). Het rendement op vastrentend bedroeg 22,1% (benchmark 22,2%); het resultaat op aandelen (zonder afdekking van de vreemde valuta) bedroeg 15,25% (benchmark 16,9%). Als gevolg van de gedaalde Euro leidde de

---

afdekking van de vreemde valuta (dollar, yen en pond) tot een negatieve bijdrage aan het rendement van -/ 2,27% over de gehele beleggingsportefeuille.

Nadat de beleggingscommissie hier de afgelopen jaren veel energie in had gestoken, is in het verslagjaar uiteindelijk het nieuwe beleggingsmandaat getekend. Op grond van dit mandaat met NN Investment Partners wordt strategisch voor 70% belegd in vastrentende waarden en voor 30% in aandelen. Belegd wordt door middel van beleggingsfondsen. Belangrijk hierbij is de verbeterde rapportage die de afgelopen jaren tot stand is gekomen waardoor meer inzicht bestaat in de samenstelling en de risico's van de beleggingsportefeuille. Onderdeel van dit mandaat zijn de afspraken over de hoogte van de beheerfee die overigens al in 2013 effectief zijn geworden. Voor nadere informatie hierover verwijzen wij u naar de paragraaf over administratie- en beleggingskosten.

Verder heeft de beleggingscommissie het afgelopen boekjaar opnieuw veel aandacht besteed aan de beheersing van het renterisico. Zo is in het verslagjaar conform de beleidsstaffel de strategische afdekking van het renterisico in twee stappen verlaagd. In november 2014 daalde de 30 jaarsswaprente beneden de 1,75%. De afdekking van het renterisico werd op dat moment verlaagd van 45% naar 40%. Toen in december 2014 de 30 jaarsswaprente beneden de 1,50% zakte, volgde een verdere verlaging van de afdekking van het renterisico van 40% naar 35%. Hierbij heeft het bestuur er op gelet dat het vereist vermogen niet te ver gaat afwijken van het vereist vermogen aan het begin van het herstelplan. Tijdens de studiedag van het bestuur en de beleggingscommissie bij NN Investment Partners op 11 april 2014 is nog eens uitgebreid stilgestaan bij de werking van renteswaps in het algemeen en de afdekking van het renterisico binnen het Long Duration Fonds in het bijzonder.

Maatschappelijk verantwoord beleggen

Stichting CRH Pensioenfonds belegt uitsluitend via beleggingsfondsen en volgt hiermee ook het beleid van de desbetreffende fondsmanagers. Het bestuur heeft vastgesteld dat NN Investment Partners op serieuze wijze invulling geeft aan dit thema.

Het beleid van NN Investment Partners kan in drie hoofdpunten worden samengevat:

1. Er wordt niet belegd in controversiële wapens;
2. NN Investment Partners onderschrijft de principes van de Verenigde Naties ten aanzien van verantwoord beleggen;
3. Bij het uitoefenen van het stemrecht dat verbonden is aan de aandelen waarin wordt belegd, wendt NN Investment Partners zijn invloed aan om een goed en transparant ondernemingsbestuur te bevorderen.

Per 1 januari 2013 is het beleggen in Clustermunitie verboden. NN Investment Partners heeft verklaard zich aan deze richtlijn te houden. In gesprekken met NN Investment Partners heeft Stichting CRH Pensioenfonds er in het boekjaar 2014 op aangedrongen dat hierover ook in de jaarverslagen van de beleggingsfondsen wordt gerapporteerd. Hiermee wordt beoogd de transparantie te bevorderen.

Afdekking renterisico

Het bestuur hanteert sinds begin 2012 een beleidsstaffel. Doel van deze staffel was om bij een verder dalende lange rente het renterisico wat verder open te zetten. Deze staffel bevat een aantal ijkpunten. Wanneer de 30 jaarsswaprente beneden de in de staffel gedefinieerde niveaus zakt, is dit aanleiding om met beleggingscommissie en bestuur te bezien of de mate van renteafdekking kan worden teruggebracht naar een eveneens tevoren bepaald niveau. Anderzijds zijn ook ijkpunten benoemd om bij een stijgende rente de mate van renteafdekking weer te verhogen. Dit is echter geen automatisme. De beleidsstaffel fungeert hierbij als een handvat. Het bestuur zal te allen tijde de marktomstandigheden van dat moment in ogenschouw nemen. In het verslagjaar is de strategische mate van afdekking van het renterisico in twee stappen verlaagd van 45% naar 35%.

Tabel IJkpunten afdekking renterisico		
Rente percentage 30 jaar Swap	Afdeckingspercentage	Uitgevoerd
Startpunt	65%	
2,25%	50%	2012
2,00%	45%	2012
1,75%	40%	2014
1,50%	35%	2014
3,50%	50%	
4,00%	55%	
4,50%	60%	
5,00%	65%	
5,50%	70%	
6,00%	75%	
6,50%	80%	

De duration van de totale beleggingsportefeuille bedraagt ultimo 2014 7,56 jaar. De duration van de verplichtingen op marktwaarde bedraagt per deze datum 21,5. Het renterisico is hiermee ultimo 2014 rekening houdend met een dekkingsgraad op marktwaarde van 93,5% voor 31,7% afgedekt. De renteafdekking vindt plaats door te beleggen in het All Grade Long Duration Fund van NN Investment Partners. Door middel van derivaten wordt de duration van dit fonds verhoogd van 7,2 naar 27,0 jaar. De duration van de vastrentende portefeuille bedroeg per 31 december 2014 11,3 jaar.

Afdekking valutarisico

Het bestuur heeft besloten om de drie belangrijkste valuta's waarin wordt belegd, de Dollar, de Yen en het Pond, strategisch af te dekken. Op tactische gronden was het valutarisico op 31 december 2013 als volgt afgedekt:

Dollar 100%
Yen 100%
Pond 100%

Het strategisch beleid ten aanzien van de valuta afdekking is door het bestuur geëvalueerd nadat uit onderzoek door Mercer was gebleken dat 100% afdekking van het valutarisico niet optimaal was. Het bestuur heeft daarop besloten met ingang van januari 2014 de strategische afdekking van de Dollar, de Yen en het Pond te verlagen van 100% naar 80%. Het valutarisico is in lijn met het strategisch beleid per 31 december 2014 afgedekt zoals vermeld in onderstaand overzicht.

Dollar 80%
Yen 80%
Pond 80%

Wet versterking bestuur pensioenfondsen

Op grond van de wet versterking bestuur pensioenfondsen moest het bestuursmodel van Stichting CRH Pensioenfonds per 1 juli 2014 aan de eisen op grond van deze wet voldoen. Het bestuur van Stichting CRH Pensioenfonds heeft hierbij gekozen om over te stappen van het one-tier-board model naar het paritair model. In dit model is sprake van een collegiaal bestuur van zes leden waarvan er drie door de werkgever worden benoemd, twee vanuit de werknemers worden gekozen en één bestuurslid namens de gepensioneerden zitting heeft. Het belangrijkste verschil tussen deze twee modellen is dat bij de one-tier-board het intern toezicht was ondergebracht bij de vier niet-uitvoerende bestuursleden. In het paritair model is het intern toezicht ondergebracht bij een visitatiecommissie.

Bij de benoeming van de visitatiecommissie heeft het bestuur als uitgangspunt gehanteerd dat de visitatiecommissie ook een toegevoegde waarde moet zijn voor het fonds. Er is hierbij gezocht naar enthousiaste professionals afkomstig uit verschillende disciplines. Het bestuur heeft aangegeven dat

---

het intern toezicht zich niet dient te beperken tot het verleden maar ook of het bestuur naar de toekomst toe de relevante ontwikkelingen op de agenda heeft en de belangrijke risico's hier op adequate wijze bij betreft. Het bestuur is van mening dat het met de benoeming van mevrouw Boer (pensioenadvocaat), mevrouw Pasha (Manager Strategic Risk Advice) en de heer Kars (actuaris) hierin uitstekend is geslaagd.

Verder heeft Stichting CRH Pensioenfonds er bij de werkgever op aangedrongen om de werknemersvertegenwoordiging in de relatie tussen de sociale partners op meer structurele wijze in te richten. Dit heeft er toe geleid dat in de loop van het jaar 2014 de pensioenraad is geïnstalleerd. De pensioenraad vertegenwoordigt de werknemers o.a. in het overleg met de werkgever inzake het wijzigen van de pensioenregeling.

Het verantwoordingsorgaan "oude stijl" heeft plaats gemaakt voor het verantwoordingsorgaan "nieuwe stijl". De bevoegdheden van het verantwoordingsorgaan zijn hierdoor uitgebreid. Dit betreft met name de rol bij wijziging van statuten en pensioenreglementen. Het bestuur is hier verplicht het verantwoordingsorgaan om advies te vragen. Als het bestuur afwijkt van het advies van het verantwoordingsorgaan heeft het verantwoordingsorgaan het recht om in beroep te gaan.

Door de instelling van de pensioenraad en de uitgebreidere bevoegdheden van het verantwoordingsorgaan ontstond een doublure met de bevoegdheden van de vergadering van deelnemers. In de vergadering van deelnemers d.d. 26 juni 2014 werd dan ook unaniem besloten de vergadering van deelnemers in zijn huidige vorm op te heffen.

Wijzigingen pensioenregelingen

De pensioenregelingen van Stichting CRH Pensioenfonds zijn als gevolg van de veranderde wetgeving per 1 januari 2014 gewijzigd. De pensioenrichtleeftijd werd verhoogd van 65 jaar naar 67 jaar. Bovendien werden de maximale opbouwpercentages in de hoofdregeling verlaagd van 2,90% tot 2,55%. De inkt van de pensioenreglementen was echter nog niet droog of de volgende wijzigingen in de pensioenregelingen kondigden zich aan. Per 1 januari 2015 moesten de opbouwpercentages in verband met het gewijzigde Witteveen kader verder worden verlaagd van (maximaal) 2,55% naar 2,232%. Bovendien mag met ingang van 1 januari 2015 geen pensioen meer worden opgebouwd over het pensioengevend salaris boven de € 100.000. Deze noodzakelijke aanpassingen in de pensioenregelingen zijn in goed overleg tussen de werkgever en de pensioenraad tot stand gekomen.

Invoering gedempte premiesystematiek per 1 januari 2015

De pensioenregelingen van CRH Pensioenfonds worden gefinancierd door middel van een vaste collectieve beschikbare premie. Jaarlijks dient door het bestuur te worden getoetst of deze premie kostendekkend is. Deze toets vond tot en met 2014 plaats op grond van de actuele rente. Als gevolg van de daling van de rente werd voorzien dat de premie in 2015 niet langer kostendekkend zou zijn. Het bestuur heeft in 2015 besloten om over te stappen op een methode van gedempte premie. Hierbij wordt gerekend met een 60-maands gemiddelde rente. Hiermee wordt voorkomen dat op grond van een uitschieter naar beneden van de rente in enig jaar niet de volledig beoogde pensioenopbouw kan worden toegekend. Bij een structureel lage rente zal echter ook bij een gedempte premie de beoogde pensioenopbouw niet kunnen worden gefinancierd. Het bestuur is van oordeel dat een 60-maands gemiddelde rente evenwichtig uitvalt voor de diverse groepen deelnemers.

Opleiding bestuur

Evenals voorgaande jaren is er ten behoeve van het bestuur een tweetal studiedagen georganiseerd. Op 11 april 2014 waren het bestuur, de beleggingscommissie en het pensioenbureau te gast bij NN Investment Partners. Tijdens deze studiedag stonden de onderwerpen afdekking renterisico, risicomonitoring en Emerging Markets op de agenda. Bovendien gaf NN Investment Partners een inkijkje in de nieuwe web-based reporting omgeving.

Op 20 oktober 2014 werd een studiedag ten behoeve van het bestuur georganiseerd. In het ochtend programma werd het bestuur geïnformeerd over het nieuwe Financieel Toetsingskader (nFTK). Het

---

middagprogramma stond in het teken van de missie, de visie en de strategie van het bestuur en de trends in pensioenland.

In het verslagjaar 2014 hebben de heren Herremans en Brouwer in hun hoedanigheid als aspirant bestuurslid een aantal bestuursvergaderingen bijgewoond. Daarnaast zijn zij gestart met de Governance Leergang voor pensioenfondsen voor SPO. Doel hiervan is dat bestuursleden op het moment van aantreden direct aan alle eisen van deskundigheid voldoen. In het boekjaar 2015 is de heer Herremans inmiddels per 10 april 2015 tot bestuurslid namens de werknemers benoemd.

Verder hebben individuele bestuursleden seminars op pensioen- en beleggingsgebied georganiseerd door Mercer, NN Investment Partners en DNB bijgewoond.

Risicomangement

Na afloop van het verslagjaar heeft een delegatie vanuit het bestuur tezamen met het pensioenbureau op 17 februari 2015 een vergadering gewijd aan het onderwerp risicomangement. Hierbij is de risicomatrix doorlopen en zijn de risico's vanuit dit document besproken. Speciale aandacht ging hierbij deze keer uit naar het door DNB vereiste self assessment inzake belangenverstrengeling. In het boekjaar 2015 zal het beleid van het bestuur nader worden uitgewerkt. Hierbij zal aansluiting gezocht worden bij door DNB gepubliceerde "good practices" en de code of conduct die voor alle CRH medewerkers geldt.

Doel van deze bespreking is niet om één keer per jaar de genoemde risico's te bespreken maar om vast te stellen dat ieder genoemd risico door het jaar heen de aandacht krijgt die bij de zwaarte van dat risico past. Het gaat hierbij om de onderstaande categorieën:

- Matching- en renterisico's;
- Marktrisico's;
- Kredietrisico's;
- Verzekeringstechnische risico's;
- Omgevingsrisico's;
- Operationele risico's;
- Uitbestedingsrisico's;
- IT-risico's;
- Integriteits- en deskundigheidsrisico's;
- Juridische risico's.

Aan alle risico's is een bepaalde prioriteit toegekend. Hierbij wordt de indeling "hoog", "midden", "laag" aangehouden. Naarmate een risico een zwaardere weging krijgt, wordt aan dit risico ook vaker en meer aandacht besteed.

Nieuw FTK vanaf 1 januari 2015

Per 1 januari 2015 treedt het nieuwe financieel toetsingskader (nFTK) in werking. Doel van het nFTK is om het pensioenstelsel schokbestendiger, stabiel en evenwichtiger te maken. Mee- en tegenvallers worden beter gespreid en de pensioenfondsen moeten hogere buffers aanhouden.

De dekkingsgraad van het fonds van 106,4% onder het oude FTK komt overeen met 101% onder het nFTK. Beleidsbeslissingen worden minder afhankelijk van dagkoersen. Hierbij geldt voortaan de beleidsdekkingsgraad. Deze wordt berekend als gemiddelde dekkingsgraad over de voorgaande twaalf maanden. Het vereist vermogen stijgt als gevolg van het nFTK van 115,2% tot 118,5%.

Invoering van het nFTK werkt door op diverse beleidsterreinen van het fonds. De ABTN van het fonds zal hieraan worden aangepast. Uiterlijk 30 juni 2015 zal de nieuwe ABTN, binnen de daartoe geldende deadline, bij DNB worden ingediend.

Deelnemersbestand

Het deelnemersbestand nam in 2014 toe met 151 (gewezen) deelnemers van 10.882 naar 11.033. Een specificatie van de mutaties gedurende het afgelopen jaar wordt in onderstaande tabel weergegeven:

	Deelnemers	Gewezen deelnemers	Ouderdoms Pensioen	Nabest. pensioen	Wezen pensioen	Invaliditeits Pensioen	Totaal
Stand per 31-12-2013	3.399	6.361	837	240	41	4	10.882
Mutaties door:							
- nieuwe toetreding	235						235
- herintreding							0
- ontslag	-239	239					0
- waarde overdracht		-46					-46
- ingang pensioen	-25	-33	58	16	9		29
- overlijden	-5	-5	-15	-3			-28
- expiratie/afkoop		-25	-5		-11	-1	-42
- andere oorzaken	6	1					3
Mutaties per saldo	-28	131	38	13	-2	-1	151
Stand per 31-12-2014	3.371	6.492	875	253	39	3	11.033

Het aantal actieve deelnemers gaf een kleine daling te zien van 3.399 naar 3.371. Het aantal nieuwe toetredingen steeg ten opzichte van 2013 van 174 naar 235 in 2014. Het aantal ontslagmutaties daalde ten opzichte van vorig boekjaar van 361 in 2013 naar 239 in 2014. Hiermee lijkt de krimp als gevolg van een aantal reorganisaties ten einde.

Het aantal gepensioneerden neemt ieder jaar verder toe. In het verslagjaar nam het aantal deelnemers aan wie een ouderdomspensioen wordt uitgekeerd toe van 837 in 2013 naar 875 eind 2014. Deze stijging zal zich naar verwachting de komende jaren verder doorzetten.

Administratie- en beleggingskosten

De administratiekosten van het fonds stegen in het boekjaar van € 805.000 in 2013 naar € 897.000 in 2014. Deze stijging wordt met name veroorzaakt door de éénmalige kosten van de implementatie van een nieuw pensioenadministratiepakket. Uitgedrukt in een bedrag per deelnemer (exclusief gewezen deelnemers) bedroegen de administratiekosten € 198 in 2014 en € 178 in 2013. Indien de kostenstijging in verband met het nieuwe pensioenpakket ad € 90.000 buiten beschouwing wordt gelaten, bedragen de administratiekosten per deelnemer over 2014 evenals in 2013 € 178.

Uitgedrukt in een bedrag per deelnemer (inclusief gewezen deelnemers) bedroegen de administratiekosten € 81 in 2014 en € 74 in 2013. Indien de kostenstijging in verband met het nieuwe pensioenpakket ad € 90.000 buiten beschouwing wordt gelaten, bedragen de administratiekosten per deelnemer (inclusief gewezen deelnemers) over 2014 € 73.

De beleggingskosten zoals deze zijn opgenomen in de jaarrekening geven een onvolledig beeld van de hoogte van deze kosten. Dit wordt veroorzaakt door het feit dat de beheerfee door de vermogensbeheerder in mindering wordt gebracht op het rendement. Bovendien worden de transactiekosten van mutaties binnen de beleggingsfondsen niet separaat gerapporteerd door de vermogensbeheerder. Indien de vermogensbeheerkosten worden gecorrigeerd met de rechtstreeks op het rendement in mindering gebrachte beheerfee levert dit het hierna volgende beeld op.

	2014	2013
	EUR 1.000	EUR 1.000
Transactiekosten	59	103
Beheerfee in mindering gebracht op rendement	2.056	1.790
Retour ontvangen beheerfee	-/- 757	-/- 672
Totaal kosten vermogensbeheer	1.358	1.221
In percentage gemiddeld belegd vermogen	0,23%	0,23%

De stijging van de beleggingskosten wordt in de eerste plaats veroorzaakt doordat het belegd vermogen ten opzichte van 2013 aanzienlijk is gestegen. De hierboven genoemde post transactiekosten heeft betrekking op aan- en verkoopkosten van de beleggingsfondsen. Als onderdeel van het nieuwe beleggingsmandaat zijn met de vermogensbeheerder afspraken gemaakt over de beheerfee. Dit effect werkt vanaf het boekjaar 2013 voor het eerst volledig door.

Naast de beheerfee en de aan- en verkoopkosten zijn er kosten die rechtstreeks ten laste van de beleggingsfondsen zijn geboekt en kosten van valutaderivaten die netto worden afgerekend. Van deze kosten heeft het fonds een separate opgave ontvangen van NN Investment Partners. Onderzoek heeft uitgewezen dat deze post overige kosten de afgelopen jaren aanmerkelijk is toegenomen. Deze stijging is met name te wijten aan de toegenomen kosten in verband met toezicht en rapportages. Het bestuur heeft na onderzoek door de externe beleggingsadviseur vastgesteld dat deze kosten marktconform zijn. Het bestuur is voornemens om de ontwikkeling van deze kosten kritisch te volgen en is met NN Investment Partners in overleg om verdere stijging van deze kosten te beheersen.

	2014	2013
	EUR 1.000	EUR 1.000
Totaal kosten vermogensbeheer jaarrekening	1.358	1.221
Bij: overige kosten beleggingsfondsen	494	367
Bij: kosten valuta derivaten	178	90
Totaal kosten NN Investment Partners	2.030	1.678
Kosten beleggingsadvies	30	37
Totaal geraamde kosten vermogensbeheer	2.060	1.715
In percentage gemiddeld belegd vermogen	0,34%	0,32%

Uitgedrukt in een percentage van het gemiddeld belegd vermogen komt dit komt neer op 34 basispunten (2013: 32 basispunten).

Toeslagverlening, franchise aanpassing en aanpassing minimum pensioengrondslag

De consumentenprijsindex is in de referentieperiode (oktober 2013 tot oktober 2014) gestegen met 0,75% (afgerond) van 112,10 naar 112,94. Het fonds streeft ernaar de prijsontwikkeling in Nederland te volgen en de opgebouwde pensioenaanspraken van actieve, gewezen en gepensioneerde deelnemers hierop af te stemmen door middel van indexatie zodat de pensioenaanspraken waardevast blijven. Toeslagverlening over opgebouwde aanspraken is voorwaardelijk en vindt plaats op grond van het geldende pensioenreglement. Voorwaardelijk betekent, dat er geen recht is op toeslagverlening; ook is het voor de langere termijn niet zeker of en in hoeverre toeslagverlening zal plaatsvinden. Er is geen geld gereserveerd voor toeslagverlening en er wordt geen premie ontvangen voor toeslagverlening. Voorwaarde voor toeslagverlening is dat het fonds naar het oordeel van het bestuur over voldoende vermogen beschikt. Als niet wordt voldaan aan de voorwaarde van voldoende vermogen, dan beperkt Stichting CRH Pensioenfonds de toeslagverlening of wordt er in het geheel geen toeslag verleend. Gelet op de financiële positie per 31 december 2014 was het bestuur genoodzaakt conform de beleidsstafel te besluiten om de pensioenaanspraken van de actieve, gepensioneerde en gewezen deelnemers per 1 januari 2015 niet te verhogen.

Voor een beperkte groep actieve en gepensioneerde deelnemers zijn nominale pensioenaanspraken verzekerd. Dit betreft een gesloten regeling. De in deze regeling opgenomen deelnemers, hebben geen recht op toeslagverlening na pensioeningang.

De franchises van de diverse regelingen werden per 1 januari 2014 aangepast aan de ontwikkeling van de loonindex. In de referentieperiode (oktober 2012 tot oktober 2013) steeg deze met 0,92% (afgerond) van 131,10 naar 132,30.

Naleving wet- en regelgeving

Het bestuur is niet bekend met overtredingen van wet- en regelgeving

Communicatie

In januari 2014 hebben de gepensioneerde deelnemers de gebruikelijke jaarlijkse nieuwsbrief ontvangen. Naast de gebruikelijke update omtrent de financiële positie konden de deelnemers worden geïnformeerd over de toeslagverlening per 1 januari 2014. Deze toeslag bedroeg 0,50%.

Op donderdag 26 juni 2014 vond in De Meern een vergadering van deelnemers plaats. Deze vergadering stond in het teken van de invoering van het nieuwe bestuursmodel. Dit nieuwe bestuursmodel brengt met zich mee dat het intern toezicht met ingang van het boekjaar 2014 wordt overgeheveld van de toezichthoudende bestuursleden naar een visitatiecommissie. Verder werd de vergadering geïnformeerd over het voorstel de medezeggenschap van de deelnemers voortaan onder te brengen bij de pensioenraad en het verantwoordingsorgaan. De vergadering stemde unaniem in met dit voorstel zodat de vergadering van deelnemers in de huidige vorm tot het verleden behoort.

In augustus 2014 hebben alle actieve deelnemers de jaarlijkse pensioenopgave ontvangen. In deze brief werd nog even stilgestaan bij de invoering van de nieuwe pensioenregeling per 1 januari 2014 en de daarmee gepaard gaande verhoging van de pensioenrichtleeftijd van 65 naar 67 jaar. Ook werd vooruitgeblikt naar 1 januari 2015. Per deze datum is de fiscaal maximaal toegestane pensioenopbouw opnieuw verder versoberd en werd het pensioengevend salaris afgetopt op € 100.000. Verder werd nog even stil gestaan bij de invoering van het nieuwe bestuursmodel per 1 juli 2014 en werd de introductie van het nieuwe financieel toetsingskader per 1 januari 2015 besproken.

Begin december 2014 zijn alle deelnemers geïnformeerd over de invoering van de nieuwe pensioenregeling per 1 januari 2015. Op grond van de gewijzigde fiscale wetgeving was het noodzakelijk de opbouwpercentages te verlagen. De opbouwpercentages bedroegen in 2014 2,55% in regeling 1 en 2,3% in regeling B. Met ingang van 2015 bedragen de opbouwpercentages in beide regelingen 2,232%. Getracht is deze achteruitgang binnen de financieel beschikbare ruimte te compenseren. Dit is vorm gegeven door:

- De franchise te verlagen;
- De dekking van het nabestaandenpensioen bij overlijden voor de pensioendatum te verhogen;
- De deelnemersbijdrage te verlagen.

Daarnaast kan met ingang van 1 januari 2015 over het pensioengevend salaris boven € 100.000 geen pensioen meer worden opgebouwd in CRH Pensioenfonds. De werkgever heeft hiervoor een compensatieregeling buiten het pensioenfonds geboden.

Op 12 november 2014 heeft de pensioenraad ingestemd met de door de werkgever voorgestelde nieuwe pensioenregeling per 1 januari 2015.

Pension Fund Governance

Het bestuur van het pensioenfonds kende tot 1 juli 2014 de constructie van een one-tier board. Twee bestuursleden, de voorzitter en secretaris, waren hierbij belast met de bepaling en uitvoering van het beleid. De overige bestuursleden hadden een toezichhoudende rol.

In het kader van de Wet versterking bestuur pensioenfonds is overgestapt naar het paritair model. Dit betekent dat het intern toezicht niet langer binnen het bestuur zelf is ondergebracht maar bij een visitatiecommissie die bestaat uit externe deskundigen.

Het bestuur legt jaarlijks verantwoording af over het gevoerde beleid aan het verantwoordingsorgaan. Het verantwoordingsorgaan kent vertegenwoordigers namens de werkgever, de werknemers en de gepensioneerden. Om ook als klankbord te fungeren heeft de geleding werknemers zes vertegenwoordigers terwijl de geleding namens de gepensioneerden en de werkgever ieder één vertegenwoordiger kent. Elke geleding heeft echter evenveel stemmen. Op grond van de Wet versterking bestuur pensioenfonds zijn de bevoegdheden van het verantwoordingsorgaan uitgebreid. Het Verantwoordingsorgaan heeft voortaan op een aantal belangrijke beleidsterreinen een adviesrecht.

Het bestuur van Stichting CRH Pensioenfonds heeft in 2014 vier keer een advies gevraagd van het verantwoordingsorgaan. Het ging hierbij om:

- Wet versterking bestuur pensioenfonds;
- De invoering per 1 januari 2015 van de methodiek van gedempte premie;
- De profielschets en het reglement van de visitatiecommissie;
- De pensioenreglementen per 1 januari 2015.

Het verantwoordingsorgaan heeft in alle vier de gevallen een positief advies afgegeven.

Kenmerken van de pensioenregelingen

Alle regelingen hebben het karakter van een collectieve beschikbare premieregeling. De werkgever heeft als enige verplichting de betaling van de vast overeengekomen premie. De werkgever kan niet worden aangesproken voor tekorten in het fonds, maar kan evenmin aanspraak maken op eventuele overschotten. Toeslag van opgebouwde pensioenaanspraken is voorwaardelijk en is afhankelijk van de middelen van het fonds. Toeslagverlening vindt plaats op basis van het consumentenprijsindexcijfer.

Vanuit de vaste premie vindt uitsluitend opbouw plaats van ouderdomspensioen. Op pensioenleeftijd of bij eerdere uitdiensttreding kan een deel van het ouderdomspensioen worden geruild voor de aankoop van een nabestaandenpensioen. Voor deelnemers met een partner vindt deze uitruil standaard plaats in een verhouding van 100/70. Het nabestaandenpensioen bij overlijden voor de pensioendatum tijdens actief dienstverband bestaat uit een tijdelijk nabestaandenpensioen tot 65 jaar van € 13.733 (peildatum 1 januari 2014) gelijk aan de AOW voor alleenstaanden en een levenslang nabestaandenpensioen van 0,8% van de pensioengrondslag voor het nabestaandenpensioen per te bereiken deelnemersjaar.

Sinds 1 januari 2013 is een nieuwe uitvoeringsovereenkomst tussen de werkgever en CRH Pensioenfonds van kracht. Onderdeel van deze afspraken is dat de werkgever de vaste premie tussentijds kan wijzigen in het geval de geambieerde pensioenopbouw wordt aangepast aan de fiscale regelgeving. De fiscale regelgeving is zowel per 1 januari 2014 als per 1 januari 2015 gewijzigd. De werkgeverspremie is conform deze afgesproken methodiek tot stand gekomen.

Het arbeidsongeschiktheidspensioen wordt niet meer door het pensioenfonds verzekerd, maar rechtstreeks door de betrokken werkgevers, die daarvoor een collectieve verzekering hebben afgesloten. Reeds ingegane uitkeringen worden door het pensioenfonds gecontinueerd. Het fonds kent een regeling voor premievrije voortzetting van de pensioenopbouw in geval van arbeidsongeschiktheid. Per 31 december 2014 vindt nog opbouw plaats en kunnen nog deelnemers toetreden tot onderstaande regelingen.

Pensioenregeling I

Dit is de hoofdregeling. Hieronder vallen de deelnemers van de meeste CRH bedrijven.

- De werkgeversbijdrage bedroeg in 2014 24,1 % van de pensioengrondslag;
- De deelnemersbijdrage bedroeg 4,9% over de eerste € 12.948 van de pensioengrondslag en 7,5% over de rest van de grondslag;
- Het opbouwpercentage bedroeg 2,55% (2013 2,90%) van de pensioengrondslag;
- De franchise bedroeg in 2014 € 14.532;
- De pensioenrichtleeftijd is per 1 januari 2014 verhoogd van 65 naar 67 jaar.

Pensioenregeling B

Deze regeling is van toepassing op de deelnemers van de Cementbouwbedrijven die voor de invoering van de wet VPL een pensioenleeftijd van 65 jaar kenden.

- De werkgeversbijdrage bedroeg in 2014 26,4% van de pensioengrondslag;
- De deelnemersbijdrage bedroeg in 2014 3,2% over de eerste € 7.913 van de pensioengrondslag en 6,4% over de rest van de grondslag;
- Het opbouwpercentage bedroeg 2,3% (2013 2,6%) van de pensioengrondslag;
- De franchise bedroeg in 2014 € 19.567;
- De pensioenrichtleeftijd is per 1 januari 2014 verhoogd van 65 naar 67 jaar.

Flexibiliteit

- Op de pensioendatum is er een keuze voor een tijdelijk hoger ouderdomspensioen. Bijvoorbeeld in de eerste jaren een hogere pensioenuitkering, gevolgd door een lagere uitkering in de jaren daarna;
- Op de pensioendatum is uitruil mogelijk tussen ouderdomspensioen en nabestaandenpensioen;
- Op de pensioendatum kan de hoogte van het nabestaandenpensioen gekozen worden;
- De pensioendatum kan vervroegd worden. Dit heeft gevolgen voor het te verkrijgen ouderdomspensioen, aangezien dat dan over een langere periode moet worden uitgekeerd.

Financiële positie

Samenvatting van de financiële positie van het fonds en ontwikkelingen gedurende het jaar.

	<u>Werkelijk</u>	<u>Herstelplan</u>	<u>Vershil</u>
Dekkingsgraad 1 januari 2014	113,9%	104,6%	9,3%
Premiebijdragen	0,4%	0,4%	0,0%
Uitkeringen	0,3%	0,1%	0,2%
Toeslagverlening	0,0%	0,0%	0,0%
Wijziging rentetermijnstructuur	-/- 22,9%	0,7%	-/- 23,6%
Beleggingsresultaat	19,4%	1,4%	18,0%
Overige oorzaken	-/- 4,7%	-/- 0,1%	-/- 4,6%
Dekkingsgraad 31 december 2014	<u>106,4 %</u>	<u>107,1%</u>	<u>-/- 0,7%</u>

De dekkingsgraad daalde in het verslagjaar van 113,9% per 31 december 2013 naar 106,4% per 31 december 2014. De gemiddelde rentevoet op basis van de door DNB gepubliceerde rentecurve is in 2014 gedaald van 2,84% naar 2,04%. Dit had een negatief effect op de dekkingsgraad van -/- 22,9%. Deze rentedaling was anderzijds een belangrijke driver achter de positieve bijdrage vanuit het beleggingsresultaat aan de dekkingsgraad van 19,4%. Het beleggingsresultaat was echter niet voldoende om de stijging van de verplichtingen volledig op te vangen. Daarnaast gaf de post overige oorzaken een daling van de dekkingsgraad met 4,7%. Voornaamste oorzaak hiervan is de overstap naar nieuwe overlevingsgrondslagen per 31 december 2014. Bovendien bevat deze post een aantal zogenoemde kruiseffecten.

Het saldo van baten en lasten over de afgelopen twee jaar kan als volgt worden geanalyseerd:

	2014	2013
	1.000 EUR	1.000 EUR
Premieresultaat	4.734	3.367
Interestresultaat	-/- 24.556	45.129
Aanpassing overlevingstafel	-/- 10.832	0
Overig resultaat	3.458	1.649
Totaal	-/- 27.196	50.145

Het bestuur stelt vast dat de actuele dekkingsgraad boven de in de ABTN vastgelegde minimumgrens van 104,3% ligt. De vereiste dekkingsgraad zoals die voortvloeit uit de solvabiliteitsvoorschriften volgens de Pensioenwet bedraagt 115,2%. Ultimo 2014 is er derhalve sprake van een reservetekort. Het fonds heeft in het beleidskader vastgelegd dat ruimte voor indexering bestaat wanneer de dekkingsgraad zich boven een vooraf gedefinieerde grens begeeft. Dit beleidskader maakt onderdeel uit van de ABTN. Conform dit beleidskader heeft het bestuur besloten de pensioenen per 1 januari 2015 niet te verhogen.

Feitelijke premie, kostendekkende premie, en ex-ante kostendekkende premie

De feitelijke premie exclusief de premie voor de overgangsregeling 55-min bedroeg in het verslagjaar 24.009. De ex-ante kostendekkende toetspremie (inclusief solvabiliteitsopslag) kwam uit op 21.560. Dit betekent dat er sprake was van een positieve marge van 2.449. De (ex-post) kostendekkende premie bedroeg 21.815. De ontvangen premie heeft dan ook een positieve bijdrage aan het resultaat over het boekjaar geleverd. In het premieresultaat ad 4.734 is een positief resultaat in verband met een structureel overschot op uitvoeringskosten begrepen van 351.

Actuariële paragraaf

De actuariële analyse van het saldo van baten en lasten kan als volgt worden samengevat:

	2014	2013
	1.000 EUR	1.000 EUR
Premieresultaat		
Ontvangen premiebijdragen	24.009	29.685
Benodigde premie	19.275	26.318
	4.734	3.367
Interestresultaat		
Beleggingsresultaten	98.289	27.834
Rentetoevoeging voorziening pensioenverplichtingen	-/- 1.866	-/- 1.767
Wijziging marktrente	-/- 120.979	19.062
	-/- 24.556	45.129
Aanpassing overlevingstafel	-/- 10.832	0
Overig resultaat		
Toeslagverlening	0	-/- 2.384
Resultaat op waardeoverdrachten	138	171
Resultaat langlevensrisico	-/- 415	-/- 268
Resultaat overlijdensrisico	894	641
Resultaat op arbeidsongeschiktheid	810	751
Resultaat op kosten	297	428
Omzetting ouderdoms- in nabestaandenpensioen	1.644	1.946
Wijziging pensioenregeling (van 65 naar 67 jaar)	-/- 77	0
Overige	167	364
	3.458	1.649
Totaal saldo van baten en lasten	-/- 27.196	50.145

Uitkomsten van de solvabiliteitstoets

Het FTK kent twee toetsingsgrenzen.

1. Het Minimaal Vereist Vermogen. Dit bedraagt per 31 december 2014 104,3 van de Voorziening Pensioenverplichtingen. Indien het fonds niet aan deze eis voldoet is er sprake van onderdekking. Het fonds dient deze situatie van onderdekking binnen een termijn van drie jaar op te lossen.
2. Het Vereist Vermogen. Dit dient zodanig te worden vastgesteld dat de kans dat het fonds binnen een jaar wordt geconfronteerd met een dusdanige daling van de dekkingsgraad dat het vermogen daalt tot onder de Voorziening Pensioenverplichtingen kleiner of gelijk is aan 2,5%. Hierbij is gebruik gemaakt van de door De Nederlandsche Bank ontwikkelde standaardtoets. Het vereist vermogen bedraagt per 31 december 2014 115,2%.

De dekkingsgraad van Stichting CRH Pensioenfonds bedroeg per 31 december 2014 106,4%. De solvabiliteit van het fonds voldoet daarmee niet aan de eisen die door het FTK worden gesteld.

Oordeel van de externe actuaaris over de financiële positie

De waarmerkend actuaaris beoordeelt de financiële positie per 31 december 2014 als niet voldoende vanwege een reservetekort.

Toekomstparagraaf

Per 1 januari 2015 moet de pensioenregeling voldoen aan het nieuwe fiscale kader. Hiertoe is de pensioenregeling per deze datum aangepast. In november 2014 heeft de pensioenraad namens de deelnemers hiermee ingestemd. Dit betekent dat de pensioenregelingen van CRH Pensioenfonds voor het tweede achtereenvolgende jaar zijn gewijzigd. Gelet op de discussies die plaatsvinden over het pensioenstelsel is het niet onwaarschijnlijk dat de pensioenregelingen binnen afzienbare termijn opnieuw moeten worden aangepast.

Per 1 juli 2015 dient het nieuwe financieel toetsingskader volledig te zijn geïmplementeerd. Dit betekent o.a. dat de ABTN aan de eisen van het nieuwe toetsingskader moet voldoen. De afgelopen maanden is hard gewerkt aan de totstandkoming van dit document. De verwachting is dat CRH Pensioenfonds tijdig aan alle eisen vanuit het nFTK zal voldoen.

De beleggingscommissie heeft zich de afgelopen jaren in belangrijke mate bezig gehouden met het inzichtelijk krijgen van alle kosten die door de vermogensbeheerder worden gemaakt. Het bestuur zal zich in het bijzonder de komende tijd richten op het beheersbaar houden van deze kosten. Lagere kosten leiden immers tot een beter pensioenresultaat.

Vaststelling door het bestuur op 19 juni 2015 te Rijswijk

Namens de werkgever:
P.J.M. Erkamp (voorzitter)

Namens de werknemers:
R.J. Boesjes (bestuurslid)

Verslag Verantwoordingsorgaan van Stichting CRH Pensioenfonds inzake boekjaar 2014

Wet versterking bestuur pensioenfonds

Het jaar 2014 stond voor een belangrijk deel in het teken van de invulling van Wet versterking bestuur pensioenfonds. Naar aanleiding van deze wet is de governance structuur van het fonds ingrijpend gewijzigd.

Een nieuw bestuursmodel is geïntroduceerd. De visitatiecommissie alsmede de pensioenraad zijn in 2014 geïnstalleerd. De medezeggenschap van de deelnemers is daarmee vanaf 2014 ondergebracht bij de pensioenraad en het verantwoordingsorgaan. De deelnemersvergaderingen, die slecht bezocht werden, behoren daarmee tot het verleden.

Het verantwoordingsorgaan is nauw betrokken geweest bij dit proces en is van mening dat de aanpassingen een positief effect kunnen hebben op het besturen van het fonds.

Continuïteit bestuurssamenstelling

Het verantwoordingsorgaan heeft in het verslag over 2013 de zorg geuit over de continuïteit van de bestuurssamenstelling. Zij is verheugd over de aanstelling van de heer Herremans en de voorgenomen voordracht van de heer Brouwer in het bestuur. Dat neemt echter niet weg dat de continuïteit van de bestuurssamenstelling wel een kwetsbaar onderdeel van het fonds blijft en doorlopende aandacht vraagt.

Premiedemping

De dalende rente is ook in 2014 van grote invloed op de financiële positie van het fonds. De verplichtingen nemen sterk toe en drukken daarmee de dekkingsgraad. Daarnaast heeft de rente ook invloed op de mate van kostendekkendheid van de premie. Het verantwoordingsorgaan heeft positief gereageerd op de adviesaanvraag over de keuze van de dempingssystematiek. Het verantwoordingsorgaan merkt wel op dat een dergelijk onderwerp de nodige inspanning vereist van alle betrokkene om het onderwerp te doorgronden en om gezamenlijk tot een goed besluit te komen.

Jaarverslag

Het verantwoordingsorgaan heeft kennis genomen van het jaarverslag over het boekjaar 2014. Na een toelichting hierop door het bestuur en pensioenbureau, heeft het verantwoordingsorgaan hierover geen opmerkingen.

Rijswijk, juni 2015

A.J. Nieuwenhuisen
Voorzitter

K.J. Heddes
Secretaris

Reactie van het Bestuur

Het bestuur van Stichting CRH Pensioenfonds ziet terug op een jaar waarin in nauwe samenwerking met het Verantwoordingsorgaan veel werk is verzet.

Als gevolg van de Wet versterking bestuur pensioenfonds moest een intensief traject worden doorlopen om tot een nieuwe Governance structuur te komen. Dankzij een strakke planning en de constructieve opstelling van het verantwoordingsorgaan kon de nieuwe structuur per 1 juli 2014 in werking treden. Het bestuur is van mening dat de nieuwe medezeggenschapsstructuur zijn waarde al in de praktijk heeft bewezen bij het tot stand komen van de nieuwe pensioenregeling per 1 januari 2015 en de introductie van de gedempte premie.

Het bestuur deelt de mening van het verantwoordingsorgaan dat de continuïteit van het bestuur van groot belang is. Mede gelet op de deskundigheidseisen en het tijdsbeslag dat met het bestuurslidmaatschap gepaard gaat, is het niet altijd eenvoudig om aspirant bestuursleden te werven. Het ziet er echter naar uit dat binnen afzienbare termijn het bestuur weer compleet is. Het bestuur is van mening dat ondanks het tijdsbeslag het bestuurslidmaatschap zowel voor de werkgever als de werknemer voordeel op kan leveren. Door deze boodschap actief uit te dragen moet het binnen een onderneming als CRH mogelijk zijn om een deskundig bestuur te formeren.

In het jaar 2014 werd besloten tot invoering per 1 januari 2015 van een gedempte premiesystematiek. In nauwe samenspraak met het verantwoordingsorgaan kwam dit besluit tot stand. Het bestuur heeft bij dit besluit de evenwichtige belangenbehartiging steeds voor ogen gehad. Het verantwoordingsorgaan heeft hierbij een belangrijke rol gespeeld. Het bestuur spreekt zijn waardering uit voor de wijze waarop het verantwoordingsorgaan zich in korte tijd deze complexe materie eigen heeft gemaakt.

Tijdens een gezamenlijke sessie is op 22 mei 2015 het concept jaarverslag 2014 van Stichting CRH Pensioenfonds besproken. De vragen die hierbij door het verantwoordingsorgaan werden gesteld getuigen van een grote mate van betrokkenheid en deskundigheid.

Het bestuur dankt het verantwoordingsorgaan voor goede en plezierige samenwerking het afgelopen jaar. Dit is alleen mogelijk wanneer er sprake is van een grote mate van vertrouwen over en weer.

Verslag visitatiecommissie

De visitatiecommissie (VC) is van oordeel dat het pensioenfonds in het algemeen goed functioneert met betrekking tot de beleids- en bestuursprocessen en -procedures, de checks and balances, de evenwichtige belangenafweging, de aansturing van het fonds en de risicobeheersing. Relevante (maatschappelijke) ontwikkelingen en trends volgt het bestuur op de voet.

De VC heeft geconstateerd dat er een goede samenwerking is binnen het bestuur en tussen bestuur en het verantwoordingsorgaan. Bij de beslissingen waar de belangen van de verschillende stakeholders in het geding (kunnen) zijn wordt zorgvuldig – naast de individuele belangen - ook het grotere geheel voor ogen gehouden. De VC heeft geen blinde focus op de belangen van de eigen achterban geconstateerd.

Qua communicatie heeft het bestuur, samen met het pensioenbureau, veel tijd en aandacht besteed aan de website waar veel informatie beschikbaar is en waarbij nadrukkelijk ook oog is voor het daadwerkelijke gebruik ervan. Het bestuur heeft een leergierige houding en streeft naar continue verbetering.

Het bestuur is kostenbewust hetgeen zich onder andere vertaald in een goede kritische houding richting vermogensbeheerder en het scherp in de gaten houden van de kosten voor de pensioenregeling in het algemeen.

In afwachting van het vast te stellen beleid inzake nFTK heeft het bestuur de ABTN bij afronding van deze visitatie nog niet aangepast waardoor voor de VC nog niet zichtbaar was of een aantal beleidszaken daarin volledig zijn vastgelegd. De VC heeft haar oordeel daaromtrent derhalve op de thans bestaande situatie gebaseerd.

De VC komt tot de volgende aanbevelingen:

- Bij de invulling van de opleidingsdagen niet alleen gebruik maken van wat reeds beschikbaar is bij bestaande relaties zoals vermogensbeheerder en adviseur maar deze dagen invulling geven aan de hand van hetgeen op dat moment aan informatie door het bestuur gewenst en benodigd is;
- Stel een opleidingsplan op ten behoeve van de permanente educatie, bij voorkeur gekoppeld aan de deskundigheidsmatrix;
- Probeer de betrokkenheid van de sponsor bij het pensioenfondsbeleid en uitvoering te vergroten;
- Geef het risicomangement meer structuur door dit frequent op de agenda te zetten en potentiële risico's pro-actief te benaderen door bijvoorbeeld ook de "onmogelijk" geachte risico's in kaart te brengen. Beschrijf hierbij niet alleen de maatregelen om de risico's te voorkomen maar ook de maatregelen ingeval de risico's zich desondanks voordoen. Voer daarnaast regelmatige checks uit op volledigheid en relevantie van de beschreven risico's;
- Geef in de nog vast te stellen ABTN nadrukkelijk aandacht aan de visie, missie en strategie van het fonds. Daarbij ook meer in detail bepaalde keuzes die het bestuur heeft gemaakt beargumenteren zoals bijvoorbeeld de diverse keuzes bij het beleggingsbeleid;
- Evalueer periodiek externen zoals adviseurs, herverzekeraar en vermogensbeheerder, leg de resultaten van de evaluaties vast en - waar nodig – onderneem de uit de evaluatie volgende benodigde acties;
- Voer een periodieke evaluatie uit met betrekking tot de aansluiting tussen strategie en uitvoering;
- Leg de wijze van omgang met Code Pensioenfondsen en gedragscode vast;
- Laat direct bij aantreden (adspirant) bestuurders de gedragscode ondertekenen;
- Stel een klokkenluidersregeling op.

Jan Kars (Voorzitter)
Sabine Boer
Karin Pasha

Reactie bestuur op verslag visitatiecommissie

Als onderdeel van de nieuwe bestuursstructuur die geldt per 1 juli 2014 is het intern toezicht ondergebracht bij een visitatiecommissie. De visitatiecommissie heeft over het verslagjaar 2014 voor het eerst de visitatie bij CRH Pensioenfonds uitgevoerd. Op 9 juni 2015 heeft de visitatiecommissie tijdens een vergadering met het bestuur mondeling verslag gedaan van de uitkomsten van de visitatie. Het bestuur heeft dit gesprek dat plaats vond in een goede sfeer als kritisch maar positief ervaren.

Het bestuur is verheugd met de constatering dat het bestuur goed functioneert en dat er sprake is van een goede samenwerking zowel binnen het bestuur als in de relatie tussen het bestuur en het verantwoordingsorgaan waarbij de belangen van de diverse stakeholders op evenwichtige wijze worden behartigd.

Ook het benoemen van het kostenbewustzijn van het pensioenfonds doet het bestuur deugd. Het bestuur heeft de afgelopen jaren veel aandacht besteed aan dit onderwerp. Het niveau van zowel de vermogensbeheerkosten als de uitvoeringskosten kan naar de mening van het bestuur de toets der kritiek doorstaan en daarnaast is stap voor stap voortgang geboekt in de kwaliteit van met name de rapportage van de vermogensbeheerkosten. Dit onderwerp zal ook de komende jaren een prominente plaats op de agenda houden want een concurrerend kostenniveau is één van de bestaansredenen van het fonds.

Uiteraard functioneert het fonds niet perfect en is er ruimte voor verbetering. Het bestuur staat zeer positief ten opzichte van de aanbevelingen en zal zich inspannen om deze aanbevelingen ook daadwerkelijk over te nemen. Per 1 juli 2015 beschikt het fonds over een geactualiseerde ABTN. Hiermee zal reeds aan een aantal van de aanbevelingen worden voldaan.

Belangrijk aandachtspunt is de betrokkenheid van de sponsor. In de Missie, Visie en Strategie van het bestuur is als aandachtspunt benoemd dat het bestuur er naar streeft de werkgever te ontzorgen. Het bestuur is van mening dat het daar ook het afgelopen verslagjaar in is geslaagd. Dit kan onder meer geconcludeerd worden op grond van de soepele aanpassing en invoering van de pensioenregeling per 1 januari 2015. Hierdoor kan zich echter het risico voordoen dat er onvoldoende oog is voor de complexiteit die het besturen van een pensioenfonds met zich meebrengt. De inzet en bijdrage vanuit de werkgever met name waar het gaat om het beschikbaar stellen van bestuurscapaciteit is onontbeerlijk.

Het bestuur stelt vast dat het verslag van de visitatiecommissie overeenkomt met het mondelinge verslag dat tijdens de bijeenkomst op 9 juni 2015 is gedaan. Insteek van het bestuur is om ons voordeel te doen met de opbouwende kritiek van de visitatiecommissie.

Stichting CRH Pensioenfonds

Jaarrekening 2014

1. Balans per 31 december (na voorgestelde bestemming saldo van baten en lasten)

		2014	2013
	<i>toelichting</i>	1.000 EUR	1.000 EUR
ACTIEF			
A. Beleggingen voor risico pensioenfonds	(2.1)		
1. Aandelen		219.266	188.404
2. Vastrentende waarden		443.912	355.644
3. Derivaten	(2.2)	0	2.038
B. Herverzekeringsdeel technische voorzieningen			
1. Garantiecontracten		10.407	9.557
C. Vorderingen en overlopende activa	(2.3)	970	1.537
D. Liquide middelen	(2.4)	1.264	2.752
		<u>675.819</u>	<u>559.932</u>
PASSIEF			
A. Stichtingskapitaal en reserves			
I. Overige reserves	(2.5)	39.964	67.160
B. Technische voorzieningen	(2.6)		
Voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds		618.461	478.822
Herverzekeringsdeel voorziening pensioenverplichtingen		10.407	9.557
Overige technische voorzieningen		3.414	3.114
C. Schulden en overlopende passiva	(2.7)	3.573	1.279
		<u>675.819</u>	<u>559.932</u>
Dekkingsgraad (in %)		106,4	113,9

2. Staat van baten en lasten 2014

	<i>toelichting</i>	2014 1.000 EUR	2013 1.000 EUR
BATEN			
A. Premiebijdragen (van werkgevers en werknemers)	(3.1)	25.126	31.042
B. Beleggingsresultaten risico pensioenfonds	(3.2)	98.289	27.834
C. Overige baten	(3.3)	286	172
		<u>123.701</u>	<u>59.048</u>
LASTEN			
D. Pensioenuitkeringen	(3.4)	10.453	9.922
E. Pensioenuitvoeringskosten	(3.5)	897	805
F. Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds:	(3.6)		
- Pensioenopbouw		18.563	25.351
- Toeslagverlening		0	2.378
- Rentetoevoeging		1.856	1.756
- Onttrekking uit voorziening pensioenverplichtingen voor Pensioenuitkeringen		-/- 10.319	-/- 9.969
- Onttrekking uit voorziening pensioenverplichtingen voor pensioenuitvoeringskosten		-/- 1.192	-/- 1.231
- Wijziging marktrente		120.379	-/- 18.956
- Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten		342	-/- 855
- Omrekening overlevingstafels		10.772	0
- Overige mutaties voorziening pensioenverplichtingen		-/- 762	-/- 804
G. Mutatie overige technische voorzieningen	(3.7)	300	-/- 289
H. Mutatie herverzekeringsdeel technische voorzieningen		0	0
I. Saldo overdrachten van rechten	(3.8)	-/- 480	684
J. Overige lasten	(3.9)	88	111
		<u>150.897</u>	<u>8.903</u>
Saldo van baten en lasten		<u>-/- 27.196</u>	<u>50.145</u>

Bestemming van het saldo van baten en lasten

Het saldo van baten en lasten is ten laste gebracht van de overige reserves.

In duizenden euro

3. Kasstroomoverzicht over 2014

	2014	2013
	1.000 EUR	1.000 EUR
Kasstroom uit pensioenactiviteiten		
Ontvangen premies	26.658	31.036
Ontvangen in verband met overdracht van rechten	2.969	1.236
Betaalde pensioenuitkeringen	-/- 11.244	-/- 9.820
Betaald in verband met overdracht van rechten	-/- 2.489	-/- 1.920
Betaalde pensioenuitvoeringskosten	-/- 1.169	-/- 709
Ontvangen uitkeringen van herverzekeraar	547	564
Betaalde premies herverzekering	-/- 35	-/- 34
Totaal kasstroom uit pensioenactiviteiten	15.237	20.353
Kasstroom uit beleggingsactiviteiten		
Verkopen en aflossingen van beleggingen	80.643	30.650
Ontvangen directe beleggingsopbrengsten	11.122	9.536
Aankopen beleggingen	-/- 109.188	-/-59.730
Betaalde kosten van vermogensbeheer	698	570
Totaal kasstroom uit beleggingsactiviteiten	-/- 16.725	-/-18.974
Netto-kasstroom in jaar	-/- 1.488	1.379
Liquide middelen per 31 december	1.264	2.752
Liquide middelen per 1 januari	2.752	1.373
Mutatie liquide middelen	-/- 1.488	1.379

Toelichting op de jaarrekening

Bedragen in deze toelichting luiden in duizenden euro, tenzij expliciet anders aangegeven.

1. Algemene toelichting

1.1 Informatie over het pensioenfonds

Stichting CRH Pensioenfonds is opgericht in 1946 en is statutair gevestigd te Rijswijk. Het doel van Stichting CRH Pensioenfonds is het nu en in de toekomst verstrekken van uitkeringen aan gepensioneerde deelnemers en hun nabestaanden ter zake van ouderdom en overlijden. Ook voorziet het fonds in voortzetting van de pensioenopbouw tijdens arbeidsongeschiktheid.

Korte beschrijving van de pensioenregeling

De pensioenregeling kan worden gekenmerkt als een collectieve beschikbare premieregeling. De werkgever stelt jaarlijks een vaste premie ter beschikking. Deze premie wordt aangewend voor de aanspraken op basis van het pensioenreglement, de voor de uitvoering noodzakelijke uitvoeringskosten en de aan te houden buffers. Alle actuariële- en beleggingsrisico's zijn voor rekening van de verzekerden van het fonds. Door betaling van genoemde premie voldoet de werkgever aan al haar verplichtingen. De werkgever kan niet aansprakelijk gesteld worden voor een tekort van het fonds. Evenmin kan de werkgever aanspraak maken op enig overschot van het fonds. Wanneer het fonds financieel ernstig tekort komt, is het mogelijk dat de reeds opgebouwde aanspraken worden verlaagd.

Herverzekeringsbeleid

Het fonds heeft het nabestaanden- en wezenpensioen op risicobasis herverzekerd bij een externe, onder toezicht van DNB staande verzekeringsmaatschappij door middel van een stop-lossdekking. Het huidige contract is per 1 januari 2013 verlengd.

1.2. Grondslagen bij de opstelling van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld op basis van de wettelijke bepalingen van Titel 9, Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving, in het bijzonder Richtlijn 610 Pensioenfonds.

De jaarrekening is opgesteld op basis van historische kostprijs, met uitzondering van de beleggingen en de voorziening voor pensioenverplichtingen die zijn gewaardeerd tegen reële waarde.

1.3 Samenvatting van belangrijke grondslagen voor financiële verslaggeving

1.3.1 Valutaomrekening

Transactie in vreemde valuta worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen de functionele valutakoers op transactiedatum. Monetaire activa en passiva in vreemde valuta worden omgerekend tegen de functionele valutakoers op de balansdatum.

Koersverschillen die optreden bij de afwikkeling dan wel de omrekening van monetaire posten in vreemde valuta, worden verwerkt in de staat van baten en lasten.

De koers op balansdatum van de euro ten opzichte van de belangrijkste valuta is:

	2014	2013
US Dollar	1,21005	1,37795
Japanse Yen	145,07895	144,830
Britse Pond	0,77605	0,83200

1.3.2 Salderen

Een actief en een post van het vreemd vermogen worden gesaldeer in de jaarrekening opgenomen uitsluitend indien en voor zover:

- een deugdelijk juridisch instrument beschikbaar is om het actief en de post van het vreemd vermogen gesaldeer en simultaan af te wikkelen; en
- het stellige voornemen bestaat om het saldo als zodanig of beide posten simultaan af te wikkelen.

1.3.3 Financiële instrumenten

Vrijwel alle activa en passiva van het pensioenfonds zijn financiële instrumenten.

Bij de eerste verwerking van een financieel actief of financiële verplichting wordt dit actief of deze verplichting gewaardeer tegen reële waarde. De reële waarde is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen terzake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en onafhankelijk van elkaar zijn. De reële waarde van de financiële instrumenten is bepaald met behulp van beschikbare marktinformatie of schattingsmethoden. Bij deze schattingsmethoden wordt de reële waarde benaderd:

- door deze af te leiden uit de reële waarde van zijn bestanddelen of een soortgelijk instrument indien voor de bestanddelen ervan of een soortgelijk instrument wel een betrouwbare reële waarde is aan te wijzen; of
- met behulp van algemeen aanvaarde waarderingsmodellen en waarderingstechnieken.

De waardering na eerste verwerking hangt af van de classificatie van het financiële instrument.

Financiële activa als onderdeel van de beleggingsportefeuille

Deze categorie wordt na de eerste waardering gewaardeer tegen reële waarde zonder aftrek van eventuele transactiekosten bij vervreemding. Baten of lasten die voortvloeien uit veranderingen in de reële waarde worden verwerkt in de staat van baten en lasten.

Overige vorderingen en financiële verplichtingen

Overige vorderingen en financiële verplichtingen worden gewaardeer tegen geamortiseerde kostprijs. De geamortiseerde kostprijs wordt bepaald door middel van de effectieve-rentemethode verminderd met eventuele afboekingen (direct, dan wel door het vormen van een voorziening) wegens bijzondere waardeverminderingen of oninbaarheid.

1.3.4 Beleggingen

Aandelen

Beursgenoteerde aandelen en participaties in beursgenoteerde beleggingsinstellingen die beleggen in aandelen worden gewaardeer tegen de beurskoers per balansdatum. Aandelen en participaties in instellingen welke niet beursgenoteerd zijn, worden gewaardeer tegen intrinsieke waarde. De intrinsieke waarde wordt ontleend aan de lokale grondslagen gebaseerde opgaven van de desbetreffende fondsmanagers.

Vastrentende waarden

Hieronder zijn opgenomen:

- Obligaties;
- Hypothecaire leningen, leningen op schuldbekentenis en andere waardepapieren met een vaste of variabele rente;
- Beursgenoteerde en niet-beursgenoteerde beleggingsinstellingen die beleggen in vastrentende waarden;
- Deposito's.

Beursgenoteerde obligaties en participaties in beursgenoteerde beleggingsinstellingen die beleggen in obligaties worden gewaardeerd tegen de beurskoers per balansdatum. Obligaties en participaties in instellingen die niet beursgenoteerd zijn, worden gewaardeerd tegen intrinsieke waarde. De intrinsieke waarde wordt ontleend aan de lokale grondslagen gebaseerde opgaven van de desbetreffende fondsmanagers.

Hypothecaire leningen, leningen op schuldbekentenis en andere waardepapieren met een vaste of variabele rente worden gewaardeerd tegen de geschatte toekomstige netto kasstromen die uit de beleggingen zullen toevloeien, contant gemaakt tegen de geldende marktrente, rekening houdend met het risicoprofiel, waaronder het krediet- en liquiditeitsrisico, en de looptijd van de belegging.

Derivaten

Derivaten zijn financiële instrumenten die zijn afgeleid van meer traditionele producten zoals aandelen en obligaties. Voorbeelden van derivaten zijn valutatermijncontracten, interest rate swaps, futures, swaptions en credit default swaps. Derivaten worden gewaardeerd tegen reële waarde, te weten de relevante marktnotering per balansdatum, of als deze er niet is, de waarde die wordt bepaald met behulp van marktconforme en toetsbare waarderingmodellen.

Posities uit hoofde van derivatencontracten worden opgenomen onder de beleggingen.

1.3.5 Vorderingen, liquide middelen en schulden

Vorderingen die geen deel uitmaken van de beleggingsportefeuille, liquide middelen en schulden worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Bij de waardering van vorderingen wordt zo nodig rekening gehouden met waardeverminderingen wegens oninbaarheid.

1.3.6 Voorziening pensioenverplichtingen

De voorziening pensioenverplichtingen wordt gewaardeerd tegen reële waarde. De reële waarde is bepaald op basis van de contante waarde van de beste inschatting van toekomstige kasstromen die samenhangen met de op balansdatum onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen. De contante waarde wordt bepaald met gebruikmaking van de marktrente welke is gebaseerd op de actuele rentetermijnstructuur zoals gepubliceerd door DNB.

Overeenkomstig vorig jaar is de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur per 31 december 2014 gebaseerd op de gemiddelde rente van de drie voorgaande maanden inclusief een Ultimate Forward Rate (UFR). Dit leidt tot een dekkingsgraad van 106,4% en een gemiddelde rekenrente van 2,04%.

Als we geen rekening houden met de middeling over de drie voorgaande maanden (conform nieuw FTK), dan zou dit leiden tot een dekkingsgraad van 101,0% en een gemiddelde rekenrente van 1,81%. Als we tenslotte ook geen rekening houden met de UFR (dus marktrente), dan zou dit leiden tot een dekkingsgraad van 92,3% en een gemiddelde rekenrente van 1,43%.

De inschatting van de toekomstige kasstromen vindt plaats door rekening te houden met actuele overlevingsgrondslagen. Conform het advies van de actuaris wordt de voorziening pensioenverplichtingen met ingang van 31 december 2014 gebaseerd op de prognosetafel AG2014

(2013: AG-Prognosetafel 2012-2062). Deze tafel wordt gecorrigeerd op basis van leeftijdsafhankelijke correctiefactoren waarbij rekening is gehouden met het feit dat er een verband bestaat tussen overlevingskansen en de hoogte van het inkomen. Voor wat betreft deze correctiefactoren is per 31 december 2014 overgestapt van inkomensklasse “HoogMidden op basis van het Mercermodel 2010 naar inkomensklasse “Hoog” op basis van het Mercermodel 2012. Deze wijziging van de overlevingsgrondslagen leidde tot een toename van de technische voorzieningen van ongeveer 2,2%. Bij de berekening van de voorziening pensioenverplichtingen is uitgegaan van de op de balansdatum geldende pensioenreglementen en van de over de verstreken dienstjaren verworven aanspraken.

Jaarlijks wordt door het bestuur besloten of over de aanspraken en de reeds ingegane pensioenen toeslag wordt verleend en in hoeverre dit zal gebeuren. Per 1 januari 2015 kon geen toeslag worden verleend. De toeslag die per 1 januari 2014 is verleend is meegenomen in de voorziening pensioenverplichtingen ultimo boekjaar.

De bij de berekening in aanmerking genomen partnerfrequenties voor mannen en vrouwen zijn gebaseerd op statistieken van CBS. Voor de verzekering van het nabestaandenpensioen is aangenomen dat de partner drie jaar jonger is dan de verzekerde man en drie jaar ouder dan de verzekerde vrouw. Met toekomstige administratie- en excassokosten wordt rekening gehouden door een opslag te hanteren van 1,25% van de pensioengrondslagsom ter dekking van de administratiekosten en 2% van de netto premie in verband met toekomstige excassokosten.

De jaarlijkse pensioenopbouw van de arbeidsongeschikte deelnemers is begrepen in de opgebouwde aanspraken. Voor de toekomstige opbouw van deze deelnemers is in de voorziening pensioenverplichtingen begrepen de contante waarde van de toekomstige vrijgestelde premies. Hierbij wordt rekening gehouden met de mate van premievrije opbouw, die afhankelijk is van de mate van arbeidsongeschiktheid. Hierbij is ervan uitgegaan dat er geen revalidatie zal plaatsvinden. Tevens is rekening gehouden met de toekomstige schadelast voor zieke deelnemers op balansdatum die naar verwachting arbeidsongeschiktheid zullen worden verklaard. Met betrekking tot deze laatste categorie is de verplichting geschat op basis van ervaringscijfers.

1.3.7 Grondslagen voor de staat van baten en lasten

Baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop deze betrekking hebben.

Premiebijdragen

Als premiebijdragen worden verantwoord de op het boekjaar betrekking hebbende bijdragen van werkgevers en deelnemers welke voor het boekjaar zijn vastgesteld, respectievelijk bekend zijn geworden, waarbij rekening is gehouden met eventueel verleende premiekortingen en/of premieopslagen.

Beleggingsresultaten

Beleggingsresultaten bestaan uit:

- Directe beleggingsopbrengsten
- Indirecte beleggingsopbrengsten
- In aftrek gebrachte kosten van vermogensbeheer

De directe beleggingsopbrengsten hebben betrekking op ontvangen huren, dividenden en rente. Huuropbrengsten worden lineair opgenomen gedurende de huurperiode. Dividenden worden in de staat van baten en lasten verwerkt indien het fonds daarop recht heeft verkregen en hun ontvangst waarschijnlijk is. Renteopbrengsten worden tijdsevenredig in de staat van baten en lasten verwerkt indien hun bedrag bepaalbaar is en hun ontvangst waarschijnlijk.

De indirecte beleggingsopbrengsten hebben betrekking op gerealiseerde en ongerealiseerde waardestijgingen of waardedalingen van de beleggingen.

De in aftrek gebrachte kosten van vermogensbeheer hebben betrekking op het beheer van de vastrentende en aandelen portefeuille gedurende de verslagperiode alsmede met de overige kosten van vermogensbeheer.

Pensioenuitkeringen

Pensioenen worden in de staat van baten en lasten opgenomen in de periode waarop zij betrekking hebben.

Pensioenuitvoeringskosten

De kosten worden in de staat van baten en lasten opgenomen in de periode waarop zij betrekking hebben.

Saldo overdrachten van rechten

De bij overdracht van pensioenen bepaalde overdrachtswaarden zijn gebaseerd op de wettelijke berekeningsgrondslagen. De in- en uitgaande waardeoverdrachten worden toegerekend aan het verslagjaar waarin de bijbehorende pensioenaanspraken zijn verwerkt.

Mutatie voorziening pensioenverplichtingen

De mutatie voorziening voor pensioenverplichtingen bestaat uit de volgende componenten:

Pensioenopbouw: de kosten van één jaar inkoop; toerekening vindt plaats aan de periode waarin de opbouw van pensioenrechten plaatsvindt.

Toeslagverlening: de toeslag wordt als last verwerkt voor zover vóór balansdatum een besluit daartoe genomen is.

Rentetoevoeging: de voorziening wordt opgerent op basis van de nominale rente op basis van de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur met een looptijd van één jaar.

Onttrekkingen voor pensioenuitkeringen en pensioenuitvoeringskosten: de vrijval wordt ten gunste van het resultaat verwerkt in de periode waarin de lasten bij de berekening aan de voorziening waren voorzien.

Wijziging marktrente: het effect van de aanpassing van de marktrente gedurende het jaar op basis van de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur wordt ultimo het verslagjaar bepaald en in de staat van baten en lasten opgenomen.

Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten: het saldo van actuariële inkomende en uitgaande waardeoverdrachten wordt toegerekend aan de periode waarin zij betrekking hebben.

Overige baten en lasten

Overige baten en lasten worden opgenomen in de periode waarop zij betrekking hebben.

1.4 Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de directe methode. Onderscheid wordt gemaakt tussen kasstromen uit pensioenactiviteiten en beleggingsactiviteiten. Kasstromen in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers op transactiedatum. Het aan koersveranderingen toe te schrijven verschil tussen de in het kasstroomoverzicht gerapporteerde totale netto-kasstroom en de mutatie van de in de balans opgenomen geldmiddelen wordt afzonderlijk in het kasstroomoverzicht vermeld als onderdeel van de aansluiting tussen de netto-kasstroom en de balansmutatie van de geldmiddelen. Onder liquide middelen zijn opgenomen de bij banken aangehouden rekening-courantsaldi alsmede deposito's en callgelden.

2. Toelichting op de balans

2.1 Beleggingen

Het verloop van de beleggingen is als volgt.

2014

	Aandelen	Vastrentende	Overige	Totaal
	1.000 EUR	1.000 EUR	1.000 EUR	1.000 EUR
Stand per 1 januari	188.404	355.644	2.038	546.086
Aankopen/expiratie	7.216	95.319	6.653	109.188
Verkopen/expiratie	1.452	79.191	0	80.643
Herwaardering	25.098	72.140	-/- 11.462	85.776
Stand per 31 december	219.266	443.912	-/- 2.771	660.407
Opgenomen op balans onder beleggingen	219.266	443.912	0	663.178
Opgenomen op balans onder overige passiva	0	0	-/- 2.771	-/- 2.771

Specificatie per regio	Aandelen	Vastrentende	Overige	Totaal
	1.000 EUR	1.000 EUR	1.000 EUR	1.000 EUR
EU	54.109	403.944	-/- 2.771	381.896
Noord-Amerika	99.364	13.847		113.211
Azië/Pacific	22.953	13.517		36.470
Overige	42.840	12.604		128.830
Totaal	219.266	443.912	-/- 2.771	660.407

Specificatie per bedrijfstak	Aandelen	Vastrentende	Overige	Totaal
	1.000 EUR	1.000 EUR	1.000 EUR	1.000 EUR
Overheid		205.341		205.341
Financiële instellingen	53.353	92.797	-/- 2.771	143.379
Nijverheid, handel, industrie	97.999	40.409		138.408
IT, telecom	34.764			34.764
Energie	22.452			22.452
Vastgoed	1.001			1.001
Overige	9.697	105.365		115.062
Stand per 31 december	219.266	443.912	-/- 2.771	660.407

De aandelenportefeuille is belegd in niet beursgenoteerde beleggingsfondsen van NN Investment Partners. Binnen deze portefeuille is een post ad 1.143 in vastgoedaandelen belegd. Deze post wordt in de jaarrekening niet separaat onder vastgoed gerubriceerd.

2013

	Aandelen 1.000 EUR	Vastrentende Waarden 1.000 EUR	Overige beleggingen 1.000 EUR	Totaal 1.000 EUR
Stand per 1 januari	155.263	341.857	2.122	499.242
Aankopen	11.192	48.538	0	59.730
Verkopen/expiratie	0	25.063	5.587	30.650
Herwaardering	21.949	-/ 9.688	5.503	17.764
Stand per 31 december	188.404	355.644	2.038	546.086

Specificatie per regio	Aandelen 1.000 EUR	Vastrentende Waarden 1.000 EUR	Overige beleggingen 1.000 EUR	Totaal 1.000 EUR
EU	69.950	324.589	2.038	396.577
Noord-Amerika	76.484	11.627		88.111
Azië/Pacific	25.424	7.922		33.346
Overige	16.546	11.506		28.052
Totaal	188.404	355.644	2.038	546.086

Specificatie per bedrijfstak	Aandelen 1.000 EUR	Vastrentende Waarden 1.000 EUR	Overige Beleggingen 1.000 EUR	Totaal 1.000 EUR
Overheid		185.174		185.174
Financiële instellingen	44.206	109.171	2.038	155.415
Nijverheid, handel, industrie	82.800	32.123		114.923
IT, telecom	29.541			29.541
Energie	25.143			25.143
Vastgoed	1.143			1.143
Overige	5.571	29.176		34.747
Stand per 31 december	188.404	355.644	2.038	546.086

Beleggingen naar Waarderingsmethode	2014		2013	
	1.000 EUR	%	1.000 EUR	%
Directe marktnotering	-/ 2.771	-/ 0,4%	2.038	0,4%
Afgeleide marktnotering	614.133	93,0%	515.082	94,3%
Waarderingsmodellen en technieken				
Liquiditeiten begrepen in beleggingen	49.045	7,4%	28.966	5,3%
Stand per 31 december	660.407	100,0%	546.086	100,0%

2.2 Derivaten

Het fonds maakt gebruik van derivaten om valutarisico's af te dekken. Het valutarisico van de Dollar de Yen en het Pond was per 31 december 2013 zowel strategisch als tactisch voor 100% afgedekt. Met ingang van januari 2014 is afdekking van de drie hiervoor genoemde valuta's zowel strategisch als tactisch voor 80% afgedekt. Het is het beleid van het fonds om geen derivaten af te sluiten voor speculatieve doeleinden. Het kenmerk van derivaten is dat bij het aangaan van het contract veelal geen kasstromen plaatsvinden (waarde nihil) maar dat door de hoge mate van 'leverage' de waarde van de contracten nadien erg volatiel is en een grote impact kan hebben op het resultaat van het fonds. De volgende tabel laat de marktwaarde van de derivaten zien in relatie tot de onderliggende waarden. De onderliggende waarde is de maatstaf op basis waarvan waardeveranderingen worden gemeten en afgerekend.

	2014			2013		
	Actief	Passief	Onderliggende waarde	Actief	Passief	Onderliggende waarde
	1.000 EUR	1.000 EUR	1.000 EUR	1.000 EUR	1.000 EUR	1.000 EUR
Valuta-swaps		-/- 2.771	106.990	2.215	177	115.331

2.3 Vorderingen en overlopende activa

	2014	2013
	1.000 EUR	1.000 EUR
Te vorderen premies werkgevers	54	1.355
Te vorderen dividend belasting	651	0
Lopende intrest	21	32
Te vorderen beheer en transitie fee NN Investment Partners	204	150
Te vorderen uitkeringen uit herverzekering	40	0
Stand ultimo boekjaar	970	1.537

Alle vorderingen hebben een resterende looptijd van korter dan een jaar.

2.4 Overige activa

	2014	2013
	1.000 EUR	1.000 EUR
Liquide middelen ultimo boekjaar	1.264	2.752

Onder de liquide middelen zijn opgenomen de tegoeden op bankrekeningen die onmiddellijk dan wel op korte termijn opeisbaar zijn.

2.5 Stichtingskapitaal en reserves

Het verloop is als volgt:

	2014	2013
	1.000 EUR	1.000 EUR
Stand ultimo vorig boekjaar	67.160	17.015
Bestemming resultaat boekjaar	-/- 27.196	50.145
Stand ultimo boekjaar	39.964	67.160

De pensioenwet stelt eisen aan het eigen vermogen van pensioenfondsen. De voor het fonds relevante kengetallen in relatie tot de dekkingsgraad zijn als volgt.

	2014	2013
Minimaal vereist eigen vermogen	104,3%	104,4%
Vereist eigen vermogen	115,2%	115,5%
Dekkingsgraad ultimo boekjaar	106,4%	113,9%

De vermogenspositie van het pensioenfonds kan worden gekarakteriseerd als reservetekort. Voor de berekening van het vereist eigen vermogen wordt gebruik gemaakt van een standaard model. De dekkingsgraad wordt bepaald als het vermogen van het fonds gedeeld door de voorziening pensioenverplichtingen.

Herstelplan

Per 30 maart 2008 is het fonds in een situatie van reservetekort beland. Op 20 oktober 2008 heeft het fonds een lange termijn herstelplan ingediend bij DNB. In dit plan werd geconcludeerd dat de dekkingsgraad berekend op marktwaarde zich ruim binnen de gestelde termijn van 15 jaar ontwikkelt tot het niveau van het vereist vermogen.

Op 19 november 2008 heeft het fonds aan DNB gemeld dat er ultimo oktober 2008 sprake is van een dekkingstekort. Op grond hiervan heeft het fonds op 31 maart 2009 een gecombineerd herstelplan voor de korte en lange termijn ingediend. Per brief d.d. 29 juni 2009 heeft DNB medegedeeld in te stemmen met het langetermijnherstelplan als bedoeld in artikel 138, lid 2 PW en met het kortetermijnherstelplan als bedoeld in artikel 140, lid 2 PW. Het herstelplan laat zien dat het fonds binnen de vastgestelde termijn van 5 jaar herstelt naar een dekkingsgraad boven het minimaal vereist vermogen. Deze doelstelling wordt bereikt door de toeslagverlening in die periode te beperken.

Per 31 december 2012 heeft een evaluatie plaatsgevonden van het herstelplan. Met een dekkingsgraad van 103,5% was er op dat moment sprake van een sluitend en haalbaar herstelplan. De begin 2012 aangekondigde korting van de opgebouwde pensioenen met 1,6% behoefde daarom niet te worden doorgevoerd. In het boekjaar liet de dekkingsgraad een verder herstel zien tot een niveau van 113,9% zodat het korte termijn herstelplan per 31 december 2013 kon worden afgesloten zonder dat een korting van de opgebouwde pensioenen noodzakelijk was. Per 1 januari 2015 treedt het nieuwe Financieel Toetsingskader in werking en vervalt het lopend herstelplan. Uiterlijk 1 juli 2015 moet een nieuw herstelplan worden ingediend bij DNB.

2.6 Technische voorzieningen

	2014	2013
	1.000 EUR	1.000 EUR
Voorziening voor pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds	618.461	478.822
Voorziening pensioenverplichtingen herverzekering	10.407	9.557
Overige technische voorzieningen	3.414	3.114
Stand ultimo boekjaar	632.282	491.493

Het verloop van de voorziening pensioenverplichtingen is als volgt:

	2014	2013
	1.000 EUR	1.000 EUR
Stand per 1 januari	478.822	481.152
Toevoeging pensioenopbouw	18.563	25.351
Indexatie en overige toeslagen	0	2.378
Rentetoevoeging	1.856	1.756
Onttrekking voor pensioenuitkeringen	-/- 10.319	-/- 9.969
Onttrekking voor pensioenuitvoeringskosten	-/- 1.192	-/- 1.231
Wijziging marktrente	120.379	-/- 18.956
Mutatie overdracht van rechten	342	-/- 855
Omrekening overlevingstafels	10.772	0
Overige mutaties	-/- 762	-/- 804
Stand per 31 december	618.461	478.822

De voorziening voor pensioenverplichtingen is naar categorieën van deelnemers als volgt samengesteld.

	2014	2013
	1.000 EUR	1.000 EUR
Actieven	294.701	222.126
Slapers	156.174	110.272
Gepensioneerden	167.586	146.424
Netto pensioenverplichtingen	618.461	478.822

Naar hun aard hebben de technische voorzieningen in het algemeen een langlopend karakter.

2.6.1 Overige technische voorzieningen

Voorziening Invaliditeitspensioen

Het verloop van de voorziening Invaliditeitspensioen is als volgt.

	2014	2013
	1.000 EUR	1.000 EUR
Stand 1 januari	1.198	1.319
Mutatie boekjaar	34	-/ 121
Stand 31 december	1.232	1.198

Deze voorziening omvat de contante waarde van de ingegane WAO-hiaatpensioenen. Deze voorziening heeft een overwegend langlopend karakter.

IBNR Arbeidsongeschiktheid

Het verloop van de voorziening Invaliditeitspensioen is als volgt.

	2014	2013
	1.000 EUR	1.000 EUR
Stand 1 januari	1.916	2.084
Mutatie boekjaar	266	-/ 168
Stand 31 december	2.182	1.916

Deze voorziening heeft betrekking op schadegevallen als gevolg van arbeidsongeschiktheid die al wel is opgetreden maar nog niet bij het fonds is gemeld omdat gedurende de eerste twee jaar zieke werknemers door de werkgever worden doorbetaald. De omvang van de niet gemelde schade is geraamd op twee maal de jaarpremie voor voortzetting van de pensioenopbouw tijdens arbeidsongeschiktheid.

2.7 Schulden en overlopende passiva

Schulden pensioenactiviteiten:

- Schulden aan werkgevers
- Te betalen loonheffing
- Te betalen advies- en administratiekosten

Schulden beleggingsactiviteiten:

- Valutaderivaten

Overige

Stand ultimo boekjaar

	2014	2013
	1.000 EUR	1.000 EUR
	104	179
	247	269
	362	634
	2.771	0
	89	197
	3.573	1.279

De schulden en overlopende passiva hebben een looptijd van korter dan één jaar.

3. Toelichting op de staat van baten en lasten

3.1 Premiebijdragen

De premiebijdragen van de aangesloten ondernemingen en deelnemers zijn als volgt.

	2014	2013
	1.000 EUR	1.000 EUR
Werkgeversdeel	19.009	24.480
Werknemersdeel	5.000	5.205
Premie overgangsregeling 55-min	1.117	1.357
	25.126	31.042

Per 1 januari 2014 werd als gevolg van de versoering van het fiscale kader de pensioenopbouw verlaagd. Op grond van de uitvoeringsovereenkomst met CRH Nederland daalde de vaste werkgeverspremie t.o.v. 2013 met ongeveer € 6,0 miljoen. De kostendeekkende premie is als volgt opgebouwd.

	2014	2013
	1.000 EUR	1.000 EUR
Actuariële premie benodigd voor onvoorwaardelijke verplichtingen	18.303	25.298
Opslag voor het in stand houden van het eigen vermogen	2.837	3.567
Opslag voor uitvoeringskosten	972	1.021
Structureel overschot op uitvoeringskosten	-/- 297	-/- 428
Totaal	21.815	29.458

Voor de toets op kostendeekkendheid is de kostendeekkende toetspremie van belang. Deze bedraagt 21.560. (Dit is inclusief een aftrek van 351 in verband met een structureel overschot op uitvoeringskosten. Zonder deze bate zou de kostendeekkende toetspremie 21.911 hebben bedragen). De hier tegenover staande feitelijke premie (exclusief Premie overgangsregeling 55-min) bedraagt 24.009 en is 2.449 hoger dan de kostendeekkende toetspremie ad 21.560.

3.2 Beleggingsresultaten

2014	Aandelen	Vastrentende waarden	Derivaten	Overige beleggingen	Totaal
	1.000 EUR	1.000 EUR	1.000 EUR	1.000 EUR	1.000 EUR
Direct resultaat	4.337	7.460		19	11.816
Waardeveranderingen	25.098	72.140	-/- 11.463		85.775
Korting -/- kosten vermogensbeheer	362	336			698
Totaal	29.797	79.936	-/- 11.463	19	98.289

2013	Aandelen	Vastrentende waarden	Derivaten	Overige beleggingen	Totaal
	1.000 EUR	1.000 EUR	1.000 EUR	1.000 EUR	1.000 EUR
Direct resultaat	4.007	5.465		28	9.500
Waardeveranderingen	21.949	-/- 9.688	5.503		17.764
Korting -/- kosten vermogensbeheer	330	240			570
Totaal	26.286	-/- 3.983	5.503	28	27.834

Kosten van vermogensbeheer

	2014	2013
	1.000 EUR	1.000 EUR
Transactiekosten	59	103
Af: Korting beheervergoeding	757	673
Saldo	-/- 698	-/ - 570

3.3 Overige baten

	2014	2013
	1.000 EUR	1.000 EUR
Ontvangen FVP-bijdragen	278	172
Diversen	8	0
	286	172

3.4 Pensioenuitkeringen

	Aantallen	2014	2013
	31-12-2014	1.000 EUR	1.000 EUR
Ouderdomspensioen	875	8.346	7.924
Nabestaandenpensioen	253	1.962	1.810
Wezenpensioen	39	40	52
Arbeidsongeschiktheidspensioen	48	105	136
	1.215	10.453	9.922

Het aantal arbeidsongeschiktheidspensioenen is inclusief 45 WIA-hiaat uitkeringen. Deze zijn niet meegenomen in de deelnemersoverzichten op pagina 4 en pagina 14.

3.5 Pensioenuitvoeringskosten

	2014	2013
	1.000 EUR	1.000 EUR
Pensioenbureau	350	368
Kosten pensioenadministratie pakket	183	93
Advies- en actuariskosten	174	187
Kosten accountant	47	48
Kosten juridisch adviseur	45	2
Kosten toezichthouders	36	39
Kosten beleggingsadvies	30	37
Opleidingskosten	15	8
Administratiekosten	13	12
Bestuur	4	2
Diversen	0	9
	897	805

De kosten van het pensioenbureau zijn gedaald van 368 in 2013 naar 350 in 2014. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat de werkelijke afrekening van de gefactureerde kosten over 2013 lager was dan geraamd.

De kosten van het pensioenadministratiepakket bedroegen in 2014 183 en zijn daarmee 90 hoger dan in 2013. De kosten voor 2014 bestaan voor 30 uit reguliere kosten en voor 143 uit kosten in verband met de implementatie van het nieuwe pakket Axylife. De totale kosten van dit project waren begroot op 170.

De post advies- en actuariskosten is met 13 gedaald van 187 in 2013 naar 174 in 2014. Deze daling wordt nagenoeg geheel veroorzaakt doordat in 2014 de advieskosten bij bestuursvergaderingen lager uitvielen.

De kosten van de juridisch adviseur stegen ten opzichte van het vorig jaar met 43 van 2 naar 45. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat in 2014 het nieuwe paritaire bestuursmodel juridisch werd begeleid en statutair vastgelegd.

De post opleidingskosten steeg met 7 ten opzichte van het jaar 2013. Belangrijkste oorzaak hiervan was de opleiding van twee aspirant bestuursleden in 2014.

Overeenkomstig artikel 96 van de Pensioenwet wordt vermeld dat het pensioenfonds in het afgelopen jaar geen dwangsommen en boetes zijn opgelegd. De accountantskosten, zoals hierboven opgenomen als onderdeel van de pensioenuitvoeringskosten, kunnen worden gespecificeerd zoals hieronder weergegeven.

	2014 1.000 EUR	2013 1.000 EUR
Controle van de jaarrekening	47	48
	47	48

3.6 Mutatie voorziening pensioenverplichtingen

	2014 1.000 EUR	2013 1.000 EUR
Stand per 1 januari	478.822	481.152
Pensioenopbouw	18.563	25.351
Toeslagverlening	0	2.378
Rentetoevoeging	1.856	1.756
Onttrekking voor pensioenuitkeringen en –uitvoeringskosten	-/- 11.511	-/- 11.200
Wijziging marktrente	120.379	-/- 18.956
Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten	342	-/- 855
Wijziging uit hoofde van verhoging levenskansen	10.772	0
Overige mutaties	-/- 762	-/- 804
Stand per 31 december	618.461	478.822

De post pensioenopbouw betreft de kosten van één jaar diensttijdopbouw. Deze post is aanmerkelijk lager dan in 2013. Dit is het gevolg van het feit dat de opbouwpercentages in 2014 lager zijn dan in 2013 en dat de ingangleeftijd van de pensioenopbouw is verhoogd van 65 naar 67 jaar.

Er heeft per 1 januari 2015 in tegenstelling tot 2014 geen toeslagverlening plaats gevonden.

De rentetoevoeging is gebaseerd op 0,379% (2013 0,351%) en betreft de éénjaarsrente uit de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur aan het begin van het boekjaar. De marktrente op basis van de rentetermijnstructuur behorend bij het profiel van de verplichtingen bedraagt per ultimo verslagjaar 2,04% (2013 2,8%) tegen 2,8% (2013 2,5%) aan het begin van het verslagjaar.

De omrekening naar de nieuwe rentetermijnstructuur is opgenomen in de post wijziging marktrente. De rentedaling in 2014 is de oorzaak van de zeer forse stijging van de voorziening pensioenverplichtingen.

De wijziging uit hoofde van overdracht van rechten heeft per saldo voor € 2.933 betrekking op de actuariële waarde van inkomende waardeoverdrachten en voor -/- € 2.591 op uitgaande waardeoverdrachten.

De wijziging uit hoofde van verhoging van levenskansen bedraagt € 10.772. In het verslagjaar besloot het bestuur de overlevingsgrondslagen te actualiseren. Er werd overgestapt op de nieuwe prognosetafels AG2014 en bovendien werd overgestapt op nieuwe inkomensafhankelijke correctiefactoren volgens het systeem van Mercer inkomensklasse “Hoog”.

3.7 Mutatie overige technische voorzieningen

	2014	2013
	1.000 EUR	1.000 EUR
Toevoeging Voorziening Invaliditeitspensioen	34	-/- 121
Toevoeging Voorziening Arbeidsongeschiktheid IBNR	266	-/- 168
	300	-/- 289

3.8 Saldo overdracht van rechten

	2014	2013
	1.000 EUR	1.000 EUR
Inkomende waardeoverdrachten	-/- 2.969	-/- 1.236
Uitgaande waardeoverdrachten	2.489	1.920
	-/- 480	684

3.9 Overige lasten

	2014	2013
	1.000 EUR	1.000 EUR
Afkopen	51	69
Premie herverzekering	35	34
Overig	2	8
	88	111

---

4. Risicobeheer

Solvabiliteitsrisico

In het jaarverslag is ingegaan op de beleidsmatige aspecten van het risicobeheer. In deze paragraaf worden de kwantitatieve en kwalitatieve toelichtingen op de posten in de balans opgenomen. Het bestuur van het fonds houdt toezicht op het beheersen van de risico's. Hiertoe is in het boekjaar een matrix opgesteld aan de hand waarvan de diverse risico's periodiek worden getoetst.

Het belangrijkste risico voor het fonds betreft het solvabiliteitsrisico, ofwel het risico dat het fonds niet beschikt over voldoende vermogen om te kunnen voldoen aan haar (toekomstige) pensioenverplichtingen. De solvabiliteit wordt gemeten conform de richtlijnen welke bepaald zijn door de toezichthouder. De solvabiliteit wordt gemeten aan de hand van de dekkingsgraad en het vereist eigen vermogen. Onderstaand ziet u de solvabiliteit van het fonds berekend op basis van de door de toezichthouder voorgeschreven methodiek waarbij gekeken wordt naar beschikbaarheid van buffers ter dekking van de diverse risico's welke een impact hebben op de mate waarin het fonds in staat wordt geacht te kunnen voldoen aan haar toekomstige verplichtingen.

De dekkingsgraad van het fonds daalde in het afgelopen boekjaar van 113,9% op 31 december 2013 tot 106,4% op 31 december 2014.

Vereist vermogen

Zoals hiervoor genoemd dient het fonds op grond van de pensioenwet te beschikken over een vereist vermogen. Hierbij wordt voor een zestal risicofactoren het effect gemeten van een onmiddellijke verandering op het vermogen.

1. Renterisico (SI)

Bij de bepaling van het renterisico wordt uitgegaan van de meest ongunstige wijziging van de rentetermijnstructuur (c.q. een daling van de rente) volgens een vastgestelde tabel. Een daling van de rente leidt tot een verhoging van de voorziening en tot een waardestijging van de vastrentende waarden. Het saldo van deze twee effecten vormen samen het renterisico.

Het renterisico is het risico dat de reële waarde van toekomstige kasstromen van een financieel instrument fluctueert als gevolg van wijzigingen in de marktrentetarieven. Het door het fonds gelopen risico wegens fluctuaties in de marktrentes heeft zowel betrekking op de vastrentende beleggingen als op de voorziening pensioenverplichtingen. Als de rente stijgt of daalt heeft effect op de marktwaarde van de beleggingen en de pensioenverplichtingen. De rentegevoeligheid van het fonds is afhankelijk van de gemiddelde looptijd van de vastrentende beleggingen ten opzichte van de gemiddelde looptijd van de pensioenverplichtingen. Het fonds beheerst het renterisico door de gemiddelde looptijd van de beleggingen te verlengen. Het fonds belegt hiertoe in een combinatie van het INI All Grade Fonds en het INI All Grade Long Duration Fonds dat door middel van renteswaps de gemiddelde looptijd van de vastrentende beleggingen heeft verlengd. De gemiddelde duration van de vastrentende beleggingen bedroeg 11,3 jaar ultimo 2014 (12,2 2013).

	2014	2013
Gemiddelde looptijd van vastrentende beleggingen	11,3	12,2
Gemiddelde looptijd van de pensioenverplichtingen	21,5	19,3

De gemiddelde looptijd van de pensioenverplichtingen is berekend rekening houdend met de UFR.

De gevoeligheid van het renterisico op de dekkingsgraad van het fonds kan als volgt worden weergegeven. Ook hier is met ingang van 2012 rekening gehouden met de UFR.

	1% daling	1% stijging
Impact op de dekkingsgraad 2014	-/- 11,3%	13,0%
Impact op de dekkingsgraad 2013	-/- 10,2%	9,2%

2. Zakelijke waarden risico (S2)

De beleggingsportefeuille zakelijke waarden (aandelen) van het fonds staat bloot aan een marktprijsrisico dat voortvloeit uit onzekerheden omtrent de toekomstige waarde van de aandelen waarin is belegd. Het fonds beheert het prijsrisico door middel van diversificatie en de in het mandaat aan de vermogensbeheerder vastgelegde maximale afwijkingen van de benchmark. Periodiek rapporteert de vermogensbeheerder aan de door het bestuur ingestelde beleggingscommissie. De beleggingscommissie rapporteert en adviseert periodiek aan het bestuur.

De aan te houden buffer houdt rekening met een effect van een daling van de zakelijke waarden aan de hand van een daling van de benchmark voor aandelen met 25% voor beursgenoteerde aandelen in ontwikkelde markten, met 35% voor emerging markets en met 30% voor private equity, en een daling van de benchmark voor direct onroerend goed met 15% en indirect onroerend goed met 25%. Tussen de hier onderscheiden risico's wordt een correlatie van 0,75 gehanteerd.

De portefeuillemanager van de fondsen waarin Stichting CRH Pensioenfonds belegt, met uitzondering van het INI Aandelenfonds, heeft de mogelijkheid tot securitieslending. Dit geschiedt binnen de richtlijnen die ING Investment Management hiertoe heeft opgesteld en gaat gepaard met het door ING gevoerde collateral management.

3. Valutarisico (S3)

Valutarisico is het risico dat de reële waarde van toekomstige kasstromen fluctueert als gevolg van wijzigingen in valutakoersen. De blootstelling van het fonds aan het risico van wijzigingen in valutakoersen heeft uitsluitend betrekking op de beleggingen van het fonds. Het strategisch beleid van het fonds is om de drie belangrijkste valuta waarin via de aandelenportefeuille wordt belegd, namelijk de US Dollar, het Britse Pond en de Japanse Yen, voor 80% af te dekken. Dit gebeurt door middel van valutatermijncontracten. Om tactische redenen kan het bestuur van het fonds van dit strategische beleid afwijken. Ultimo 2014 waren de US Dollar, de Japanse Yen en het Britse Pond in de aandelenportefeuille voor 80% afgedekt.

De valutapositie voor en na afdekking kan als volgt worden weergegeven.

	2014		
	Beleggingen in vreemde valuta	Valuta afdekking	Netto- positie
	1.000 EUR	1.000 EUR	1.000 EUR
US-Dollar	100.810	79.406	21.404
Britse Pond	22.033	16.514	5.519
Japanse Yen	11.203	11.073	130
Overige valuta	106.830	0	106.830
	240.876	106.993	133.883

De aan te houden buffer houdt rekening met een effect van een daling van alle valutakoersen ten opzichte van de euro met 20%.

---

4. Commodities (S4)

De aan te houden buffer houdt rekening met een effect van een afwijking van de benchmark voor commodities met 30%.

5. Kredietrisico (S5)

Het Kredietrisico is het risico dat een tegenpartij de verplichtingen niet nakomt die voortvloeien uit een financieel instrument of een contract met een afnemer, waardoor financiële schade ontstaat. Het fonds staat bloot aan kredietrisico in verband met haar operationele activiteiten (voornamelijk premievorderingen en vorderingen op herverzekeraars) en beleggingsactiviteiten.

De aan te houden buffer voor dit risico wordt bepaald aan de hand van een daling van de gewogen gemiddelde rentemarge voor het kredietrisico van het fonds met 40%.

Premievorderingen

Het debiteurenrisico wordt door het fonds beheerst met inachtneming van het vastgestelde beleid, procedures en controles van het fonds terzake.

Beleggingen

Het kredietrisico dat voortvloeit uit de beleggingen wordt beheerst in overeenstemming met het beleid van het fonds. Het is het beleid van het fonds om uitsluitend beleggingstransacties af te sluiten met te goeder naam en faam bekend staande tegenpartijen.

Kredietrisico kan worden uitgedrukt in een creditrating. Creditratings variëren van AAA (zeer kredietwaardig) tot de laagste rating C. De verdeling van de vastrentende waarden naar creditrating is als volgt.

Credit Rating Klasse	31 december 2014	31 december 2013
	1.000 EUR	1.000 EUR
AAA	122.011	106.808
AA	77.482	54.397
A	52.187	34.593
BBB	140.660	125.476
Lager dan BBB	8.349	6.157
Geen rating	3.365	4.040
Liquiditeiten begrepen in beleggingen	39.858	24.173
Totaal vastrentende waarden	443.912	355.644

Liquiditeitsrisico

Liquiditeitsrisico is het risico dat het fonds over onvoldoende liquiditeit beschikt om aan haar verplichtingen te kunnen voldoen. Omdat de inkomende geldstroom in de vorm van premies en directe beleggingsopbrengsten de uitgaande geldstroom in de vorm van uitkeringen, kosten en uitgaande waardeoverdrachten ruim te boven gaat, is het liquiditeitsrisico van het fonds te verwaarlozen. Wel bestaat het risico dat bij extreme marktontwikkelingen de contractuele betalingsverplichtingen uit hoofde van valutacontracten kunnen leiden tot gedwongen verkoop van beleggingen, waarbij niet altijd de beste prijs verkregen kan worden.

Concentratierisico

Concentraties van risico's kunnen zich voordoen als gevolg van risico's ten opzichte van één debiteur of ten opzichte van een groep van debiteuren met zodanig vergelijkbare kenmerken dat hun mogelijkheden om aan hun verplichtingen te voldoen naar verwachting op vergelijkbare wijze worden beïnvloed door veranderingen in economische of andere omstandigheden. In het beleid van het fonds staat risicospreiding centraal. Door te beleggen in fondsen wordt een adequate mate van spreiding bewerkstelligd.

6. Verzekeringstechnisch risico (S6)

Het verzekeringstechnisch risico is het risico dat voor de levenslange uitkeringen te weinig (of te veel) wordt voorzien. Het belangrijkste risico is het langlevensrisico. Het langlevensrisico is het risico dat deelnemers langer blijven leven dan gemiddeld door het fonds is verondersteld.

De waardering van de voorziening pensioenverplichtingen vindt plaats op grond van de prognosetafel AG2014 waarbij een leeftijdsafhankelijke tabel voor de afwijkende sterftekansen van de populatie van het fonds is toegepast. Voor wat betreft deze correctiefactoren is als gevolg van het feit dat de afgelopen jaren telkens een verlies op langlevens werd geleden per 31 december 2014 overgestapt van inkomensklasse "HoogMidden op basis van het Mercermodel 2010 naar inkomensklasse "Hoog" op basis van het Mercermodel 2012. De verwachting is dat het langlevensrisico hiermee op adequate wijze in de waardering van de pensioenverplichtingen is verdisconteerd.

De verzekeringstechnische risico's betreffen drie risicofactoren die verband houden met sterfte. Het procesrisico, de sterfteonzekerheid (TSO) en negatieve stochastische afwijkingen (NSA). Het procesrisico neemt af naarmate het deelnemersbestand toeneemt, omdat het sterfteproces dan beter kan worden geschat. De risicofactoren TSO en NSA houden respectievelijk rekening met de onzekerheid in de sterftetrend en met de negatieve stochastische afwijkingen.

De effecten van de factoren S1 tot en met S6 leiden tot onderstaande opstelling van het vereist vermogen per 31 december 2014.

Risico's	Bedrag bij huidige	Bedrag bij
	Beleggingsmix	strategische
	1.000 EUR	Beleggingsmix
		1.000 EUR
S1 Renterisico	43.408	33.127
S2 Risico zakelijke waarden	57.486	53.814
S3 Valutarisico	22.370	11.552
S4 Grondstoffenrisico	0	0
S5 Kredietrisico	6.702	7.945
S6 Verzekeringstechnisch risico	21.097	21.097
S10 Actief beheer risico	7.474	7.338
Vereist vermogen	94.484	81.517
TV ultimo 2014	621.875	621.875
Vereist vermogen 2014	15,2%	13,1%
Vereist vermogen 2013	15,5%	14,4%

Inflatierisico

Het fonds heeft de ambitie om de pensioenen te verhogen op basis van de prijsinflatie. Toeslagverlening (indexatie) vindt uitsluitend plaats als de financiële positie van het fonds dit naar het oordeel van het bestuur toelaat. In het nieuwe FTK wordt de zogenoemde haalbaarheidstoets geïntroduceerd. Hierbij wordt het verwacht pensioenresultaat berekend en afgezet tegen een volledig geïndexeerd pensioen. Dit geeft het fonds en de deelnemer in de nabije toekomst meer inzicht in het inflatierisico. Het beleggingsbeleid van het fonds biedt een beperkte bescherming tegen het inflatierisico. Alleen van de categorie aandelen waarin strategisch voor 30% wordt belegd, wordt een positieve correlatie met de inflatie verwacht.

Reële waarde

De beleggingen en de pensioenverplichtingen zijn in de balans gewaardeerd tegen marktwaarde.

Aantal personeelsleden

Bij het fonds zijn geen werknemers in dienst. De werkzaamheden worden verricht door werknemers die in dienst zijn bij CRH Nederland. De hieraan verbonden kosten zijn door CRH Nederland aan het fonds doorbelast.

Bezoldiging bestuurders

De bezoldiging in de vorm van een onkostenvergoeding voor de bestuurders bedraagt 2 (2013: 2).

Verbonden partijen

(a) *Identiteit van verbonden partijen*

Door het fonds worden de aangesloten werkgevers, de aangesloten ondernemingen en hun bestuurders tot de zogenaamde ‘verbonden partijen’ gerekend.

(b) *Transacties met bestuurders*

Er zijn geen leningen verstrekt aan noch is er sprake van vorderingen op (voormalige) bestuurders.

(c) *Overige transacties met verbonden partijen*

Verwezen wordt naar de uitvoeringsovereenkomst tussen fonds en werkgevers met betrekking tot de financiering van de aanspraken en de uitvoering van de regeling.

Belastingen

De activiteiten van het fonds zijn vrijgesteld van belastingheffing in het kader van de vennootschapsbelasting.

5. Overige gegevens

Gebeurtenissen na balansdatum

Per 1 januari 2015 treedt het nFTK in werking. Dit heeft gevolgen voor de dekkingsgraad en het vereist vermogen van het fonds. De dekkingsgraad van het fonds daalt als gevolg van de gewijzigde rentetermijnstructuur die het nFTK voorschrijft met 5,4%-punt van 106,4% per 31 december 2014 naar 101,0% per 1 januari 2015. Het vereist vermogen neemt toe van 115,2% onder het oude FTK tot 118,5% onder het nFTK. Gelet op de financiële positie van het fonds zal voor 1 juli 2015 een nieuw herstelplan moeten worden opgesteld gebaseerd op het nFTK.

Er zijn verder geen belangrijke gebeurtenissen na balansdatum te melden.

Resultaatbestemming

In de statuten van Stichting CRH Pensioenfonds is geen expliciete regeling opgenomen omtrent de resultaatbestemming. Voorgesteld wordt het negatieve resultaat over het jaar 2014 ad 27.196 ten laste te brengen van de overige reserves. Dit voorstel is reeds verwerkt in de jaarrekening.

Rijswijk, 19 juni 2015

P.J.M. Erkamp (voorzitter)

R.J. Boesjes (bestuurslid)